

***PLAN ODNOWY
MIEJSCOWOŚCI
KRAJENKA***

na lata 2008 – 2015

***GMINA KRAJENKA
Powiat złotowski***

***Urząd Gminy i Miasta Krajenka
ul. Wł. Jagiełły 9
77 – 430 KRAJENKA
tel. 067 263 92 04
fax 067 263 92 03
e-mail: gmina@krajenka.pl***

WRZESIEŃ 2008

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	4
2. OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ODNOWY	6
3. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI, W KTÓREJ BĘDZIE REALIZOWANA OPERACJA.....	7
4. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI.....	11
4.1. Położenie geograficzne	11
4.2. Położenie w sieci osadniczej i w strukturze organizacji terytorialnej państwa	11
4.3. Środowisko przyrodnicze.....	12
4.4. Ludność i aktywność społeczna	13
4.5. Gospodarka, rolnictwo	15
4.6. Infrastruktura techniczna.....	16
4.7. Infrastruktura społeczna.....	21
4.8. Dziedzictwo historyczne, kulturowe i zabytki	27
5. OCENA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI PRZEZ LOKALNĄ SPOŁECZNOŚĆ.....	29
6. DIAGNOZA AKTUALNEJ SYTUACJI MIEJSCOWOŚCI	30
7. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI, W KTÓREJ BĘDZIE REALIZOWANA OPERACJA - ANALIZA SWOT	33
8. WIZJA PRZYSZŁOŚCI MIEJSCOWOŚCI – NADZIEJE I OCZEKIWANIA	36
9. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ I PRZEDSIĘWZIĘĆ AKTYWIZUJĄCYCH SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ W OKRESIE CO NAJMNIEJ 7 LAT OD DNIA PRZYJĘCIA PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI W KOLEJNOŚCI	

WYNIKAJĄCEJ Z PRYZJĘTYCH PRIORYTETÓW ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI Z PODANIEM SZACUNKOWYCH KOSZTÓW ICH REALIZACJI	38
9.1. Informacje ogólne	38
9.2. Cele i projekty	40
9.3. Opis projektów	42
9.4. Szacunkowe koszty projektów w latach 2008-2015	47
10. ZGODNOŚĆ PLANU ODNOWY Z DOKUMENTAMI PLANISTYCZNYMI GMINY	51
11. WDRAŻANIE PLANU ODNOWY	53
12. MONITOROWANIE, OCENA REALIZACJI, AKTUALIZACJA I KOMUNIKACJA SPOŁECZNA PLANU ODNOWY	55
12.1. System monitorowania	55
12.2. Ocena, aktualizacja	55
12.3. Komunikacja społeczna	56
13. PROJEKT PRZEWIDZIANY DO WSPARCIA W RAMACH PROW – DZIAŁANIE „ODNOWA I ROZWÓJ WSI”	57
13.1. Opis, cel, czas realizacji, uzasadnienie	57
 SPIS TABEL	 61
 SPIS RYSUNKÓW	 61
 SPIS ZAŁĄCZNIKÓW	 61

1. WPROWADZENIE

Plan Odnowy Miejscowości Krajenka (w skrócie POM) jest dokumentem stanowiącym załącznik do wniosku w przypadku ubiegania się o fundusze z Unii Europejskiej w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 (w skrócie PROW), Osi 3 Jakość życia na obszarach wiejskich i zróżnicowanie gospodarki wiejskiej, Działania 3.3 – Odnowa i rozwój wsi oraz osi 4 LEADER, Działania – Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju – Odnowa i rozwój wsi oraz projektów zwanych „Małymi projektami” nie kwalifikujących się do wsparcia w ramach osi 3.

Plan jest także dokumentem stanowiącym załącznik do wniosku o środki wsparcia z publicznych funduszy krajowych na działania mające na celu aktywizację lokalnej społeczności dla odnowy i rozwoju wsi zgodnie z ustawą o samorządzie gminy.

Podjęcie procesu odnowy i opracowania Planu Odnowy Miejscowości Krajenka zainicjowało Towarzystwo Miłośników Krajenki . Prace nad planem prowadzono zgodnie z wymogami przewidzianymi dla tego typu lokalnych dokumentów oraz z uwzględnieniem trybu proponowanego w dokumencie programowym PROW 2007 – 2013 oraz zapisów rozporządzeń wykonawczych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi do każdego z działań PROW.

Odnowa wsi to wspólne działanie jej mieszkańców, oparte o wieloletni plan odnowy, zmierzające do poprawy jakości życia, w tym także jakości tego, co na wsi cenne.

Istotny element działania stanowi pobudzanie aktywności środowisk lokalnych i stymulowanie współpracy na rzecz odnowy, rozwoju i promocji wartości związanych z miejscową specyfiką społeczną, kulturową i przyrodniczą oraz dbałością o ład przestrzenny, w którym ważna jest spójność wsi jako jednostki osadniczej i harmonia różnych funkcji.

Ostatecznymi beneficjentami podjętych działań są mieszkańcy miejscowości należących do gmin wiejskich lub miejsko – wiejskich, z wyłączeniem miast liczących powyżej 5.000 mieszkańców.

Krajenka , jako miasto liczące 3809 mieszkańców (stan na 16.06.2008) może być beneficjentem PROW osi 3, działanie 3.3. oraz osi 4. LEADER.

Plan odnowy jest dostosowany do wymogów dokumentu programowego PROW i rozporządzenia wykonawczego Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi do tego programu.

Plan zawiera w szczególności:

- opis miejscowości, w której będzie realizowana operacja;
- inwentaryzację zasobów służących odnowie miejscowości;
- ocenę mocnych i słabych stron miejscowości, w której będzie realizowana operacja - analiza SWOT;
- opis planowanych zadań i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w okresie co najmniej 7 lat od dnia przyjęcia planu..

Niniejszy plan obejmuje lata 2008-2015. Czasokres planu podyktowany jest trzema względami:

1. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. ustala okres planowania na co najmniej 7 lat od dnia przyjęcia planu odnowy miejscowości, co zważywszy na czas uchwalenia planu, obejmuje okres do 2015 roku włącznie.
2. Część operacji będzie realizowana przy współfinansowaniu środkami z UE, dla których obowiązuje unijna zasada n+2, a zatem mogą być realizowane do 2015 roku włącznie.
3. Miasto przystępując do opracowania POM i przewidując jego wdrażanie już w 2008 r. podjęło szereg prac, w tym także związanych z realizacją operacji przewidzianych do wsparcia unijnego, ponosząc koszty ogólne. Wystąpią one prawdopodobnie o ich refundację w trakcie realizacji projektów. Dlatego też uzasadnione wydaje się objęcie planem odnowy także 2008 roku.

Planowane kierunki rozwoju zamieszczono wraz z harmonogramem realizacji i planem finansowym dla wszystkich przewidzianych projektów i zadań, w tym współfinansowanych ze środków pomocowych UE. Podano opis, motywację i uzasadnienie wyboru, tych a nie innych, projektów do realizacji w ciągu najbliższych co najmniej 7 lat.

Szczególną wagę przywiązywano do szerokiej dyskusji społecznej, wypracowania przez mieszkańców wizji swojej wsi oraz pozyskania deklaracji obywateli co do powszechnego zaangażowania się w realizację małych projektów wskazanych w planie. Odbyły się spotkania Rady Sołeckiej, Sołtysa z prezesem Towarzystwa Miłośników Krajenki (TMK) i robocze z mieszkańcami.

Zebranie mieszkańców i Rada Sołecka podjęły uchwałę:

- o przyjęciu Planu Odnowy Miejscowości Krajenka na lata 2008 – 2015 i przekazaniu Burmistrzowi Gminy i Miasta w Krajence– Załącznik nr 1.

Plan odnowy został opracowany przez społeczność lokalną .

Koordinatorami prac ze strony Gminy byli:

- Grażyna Urbanek – Zastępca Burmistrza Gminy i Miasta Krajenka,
- Aleksandra Sawicka – Referat Inwestycji i Ochrony Środowiska ,
- Krzysztof Bogdanowicz- Referat Inwestycji i Ochrony Środowiska.

Dane podane w POM o ile nie podano inaczej dotyczą roku 2006.

2. OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ODNOWY

Plan odnowy opracowany został dla miasta Krajenka , administracyjnie należącego do gminy Krajenka, w powiecie złotowskim, w województwie wielkopolskim.

Odnowa jest procesem wieloletnim i wielozadaniowym. Wymaga zatem koordynacji postępowania tak w poczynaniach społecznych i organizacyjnych, jak i w realizacji przedsięwzięć rzeczowych.

W procesie prac związanych z opracowaniem planu odnowy najważniejsze były konsultacje społeczne. Rolę koordynacyjną i decyzyjną odgrywało towarzystwo Miłośników Krajenki. Wykaz osób uczestniczących w tych zebraniach zawierają załączniki nr 2 i 3. Podczas zebrania przyjęto zasady wdrażania planu odnowy (pkt. 11) oraz wyznaczono spośród mieszkańców lidera odnowy i osoby, którym powierzono działanie w procesie odnowy.

Tabela 1. Uczestnicy zebrań ,którym powierzono działanie w procesie odnowy

Lp.	Nazwisko i imię	Funkcja
1.	Renata Lorek	Lider Odnowy
2.	Jarosław Skrzypczyński	Kierownik projektu

3.	Romuald Banaś	Kierownik projektu
4.	Gniot Piotr	Kierownik projektu

Źródło: opracowanie K. Bogdanowicz

3. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI,

W KTÓREJ BĘDZIE REALIZOWANA OPERACJA

Krajenka, według niektórych domniemań, znana była już w starożytności. Utożsamiania z miejscowością Scurgon na szlaku bursztynowym. O przedhistorycznym osadnictwie świadczą groby skrzynkowe z licznymi urnami należące do kultury łużyckiej- znajduwane w okolicy.

Pierwsza wzmianka o Krajence dotyczy lokacji miasta w 1420 roku. XVI i XVII wiek były okresem największego rozwoju Krajenki. W XVII i XVIII wieku miała charakter rzemieślniczo – handlowy. W XVIII wieku w mieście rozwinęła się produkcja sukiennicza.

W XIX wieku działały cechy bednarzy, stelmachów, kowali, krawców, młynarzy, rymarzy, szewców, stolarzy, zdunów. Odbywały się jarmarki: kramarzy, koni i bydła. W 1772 roku Krajenka znalazła się w zaborze pruskim. W granice Polski miasteczko powróciło po II wojnie światowej w 1945 roku. W 1871 roku Krajenka otrzymała połączenie kolejowe ze Złotowem i Chojnicami, a przez Piłę z trakcją Szczecin – Krzyż – Poznań. W 1903 roku miasto zelektryfikowano. Krajenka poważnie zniszczona w 1945 roku w zasadniczej części została odbudowana do 1970 roku.

Krajenkę pierwotnie zasiedlali Polacy, potem Niemcy, a po II wojnie światowej znowu Polacy. Krajenka to nie tylko miasto, ale również sołectwo obejmujące przyległe wybudowania.

Miasteczko Krajenka ma pozycję dominującą w gminie nie tylko pod względem gospodarczym, ale także w zakresie świadczenia usług publicznych i stanowi lokalne centrum rozwoju.

W niedalekiej odległości od miasta znajdują się trzy jeziora: Wapińskie (I klasa czystości wody), Głubczyn Mały i Głubczyn Wielki oraz na zachodzie kompleks leśny bogaty w zwierzynę i runo leśne.

Przez centrum Krajenki przepływa rzeka Głomia dodająca miejscowości niepowtarzalnego uroku. W mieście znajdują się zabytki i pomniki przyrody.

Co miasto wyróżnia:

- **dobre położenie**

w bliskości Piły, stolicy północnej Wielkopolski, byłego miasta wojewódzkiego, w bliskości Złotowa, obecnej siedziby powiatu,

- **dobra komunikacja**

drogowa – przez miasto przebiegają drogi wojewódzkie nr 188 Piła-Człuchów i nr 190 Krajenka-Szamocin-Margonin,

kolejowa – miasto posiada połączenia kolejowe w kierunkach Piła oraz Chojnice – Tczew,

- **dobra infrastruktura**

miasto jest całkowicie zwodociągowane, zgazyfikowane, podłączone do automatycznej centrali telefonicznej i zelektryfikowane, ma mechaniczno-biologiczną oczyszczalnię ścieków,

- **gospodarność i wieloletnie zaangażowanie mieszkańców w inicjatywy obywatelskie**

m.in. prace ziemne na boisku sportowym, terenie PKS, w parku miejskim, amfiteatrze, ogrodzenie cmentarza, porządkowanie terenów przy zbiornikach wodnych,

- **organizowanie od wielu lat różnorodnych imprez kulturalnych, obchodów świąt i rocznic**

najważniejsze to: Ogólnopolski Festiwal Piosenki Czerwonokrzyskiej, Festyn „Pomocna Dłoń”, Przegląd Orkiestr Dętych, Parafiada, dożynki gminne, odpust św. Anny (26 lipca), Konkurs Kolęd i Pastorałek, Noc Świętojańska w organizacji Teatru Improwizacji, obchody Święta Niepodległości (11 listopada), Konstytucji 3 Maja (3 maja) i wyzwolenia Krajenki (30 stycznia), obchody rocznic 50-lecia zawarcia związku małżeńskiego przez mieszkańców,

- **wysoki stopień zintegrowania mieszkańców**

m.in. poprzez:

- stowarzyszenie się wraz z ośmioma innymi gminami od 1991 r. w Związku Gmin Krajny w celu realizacji zadań m.in. z zakresu ochrony środowiska, integracji lokalnej społeczności, budowania poczucia tożsamości z obszarem Krajny, kultury, turystyki, promocji, zaopatrzenia w wodę, oraz stowarzyszenie w Stowarzyszeniu Gmin i Powiatów Nadnoteckich,

- zorganizowanie się w takich grupach społecznych jak: Ochotnicza Straż Pożarna, Uczniowskie Kluby Sportowe, Koło Związku Emerytów i Rencistów, Miejski Klub Sportowy „ISKRA”, Chór Mieszany św. Grzegorza, Orkiestra Dęta, liczne zespoły muzyczne, w tym Kapela MYSOMTACY, Zespół ALBATROS, Teatr Improwizacji.

- **mieszkańcy kultywują tradycje ludowe, wzornictwo, stroje, przyśpiewki,**

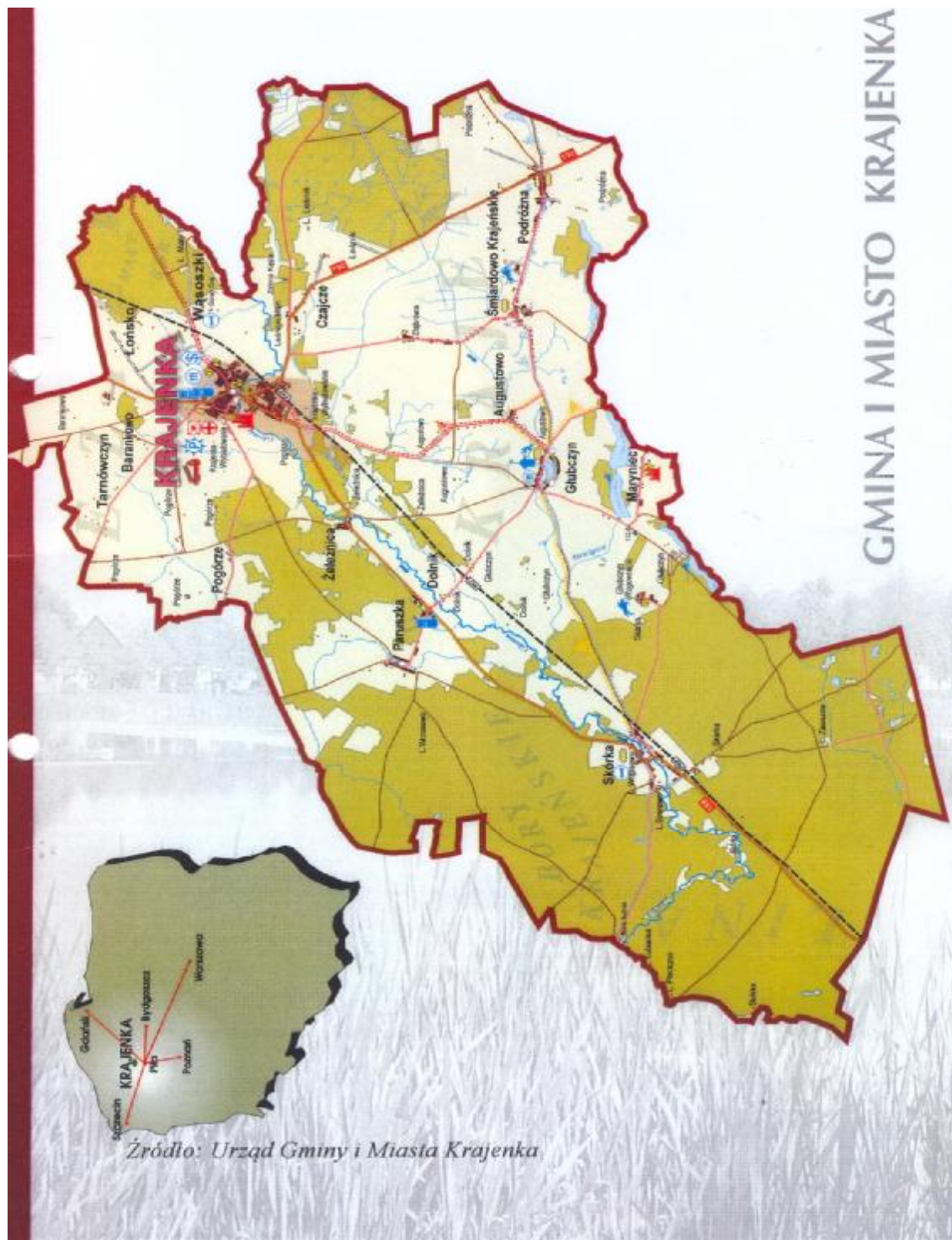
- **nieskażone środowisko,**

- **dobra współpraca władz miasta z mieszkańcami,**

otwartość na problemy oraz podejmowanie i realizowanie wielu inicjatyw społecznych, zwanych też obywatelskimi,

- **ważne wydarzenie w nieodległej przyszłości**

- w 2010 roku jubileusz 590 rocznicy nadania praw miejskich.

Źródło: Urząd Gminy i Miasta Krajenka

4. INWENTARYZACJA ZASOBÓW

SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOSCI

4.1. Położenie geograficzne

Krajenka należy do krainy geograficznej zwanej Krajną. Położona jest na skraju Wysoczyzny Krajeńskiej. Niezbyt zróżnicowaną rzeźbę terenu urozmaica dolina Głomii.

Geograficznie Krajna jest związana z Pomorzem. Z punktu widzenia regionalizacji historyczno-etnograficznej związana jest z Wielkopolską. Do niej też przynależy administracyjnie.

4.2. Położenie w sieci osadniczej i w strukturze organizacji terytorialnej państwa

Krajenka to siedziba gminy i miasta. Od 1999 roku znajduje się w granicach administracyjnych powiatu złotowskiego. Powiat złotowski wchodzi w skład podregionu funkcjonalnego pilskiego, który jest jednocześnie pilskim podregionem statystycznym NTS 3. W klasyfikacji do Terytorialnego Zróżnicowania Rozwoju Gospodarczego Polski znajduje się w 4 klasie (ostatniej). Sąsiaduje z gminami: Tarnówka, Złotów, Wysoka, Kaczory, Szydłowo, Piła.

Gminę Krajenka tworzą: miasto Krajenka oraz 16 wsi: Augustowo, Baranowo, Czajcze, Dolnik, Głubczyn, Leśnik, Łońsko, Maryniec, Paruszka, Podróźna, Pogórze, Skórka, Śmiardowo Krajeńskie, Tarnówczyn, Wąsoszki, Żeleźnica.

Krajenka należy do jedenastu mniejszych miast w podregionie pilskim, nie przekraczających pięciu tysięcy.

Odległość drogowa Krajenki wynosi:

- 125 km od Poznania – stolicy województwa, miasta piątego w kraju pod względem liczby ludności i jednego z najbardziej prężnych gospodarczo i kulturowo centrów,
- 25 km od Piły – jednego z sześciu ośrodków podregionalnych Wielkopolski, obsługującego północną część województwa, miasta czwartego pod względem

wielkości miast i jednego z pięciu w przedziale 50-100 tyś. ludności w województwie, dawnej stolicy województwa.

- 10 km od Złotowa – siedziby powiatu złotowskiego, trzeciego pod względem ludności w pilskim regionie funkcjonalnym.

Miasto obejmuje obszar 17,8 km².

4.3. Środowisko przyrodnicze

Miasto Krajenka leży na terenie powiatu złotowskiego , który zakwalifikowany jest w Strefach Zróżnicowanej Polityki Przestrzennej Województwa Wielkopolskiego do strefy intensywnej gospodarki rolnej.

Krajenkę charakteryzuje urozmaicony krajobraz. Przecina ją dolina rzeki Głomii. Miasto i jego okolice są przeważnie bezleśne. Tylko od zachodu ciągnie się kompleks leśny otoczony obszarem uprawnym. W lesie tym, 7 km od miasta, przy drodze z Wąsoszka do Czarnosiecza, rośnie ok. 500 letni dąb „Jan” o obwodzie wynoszącym ponad 5 m.

W mieście są dwa parki, w tym na terenie tzw. przypałacowym znajduje się park o powierzchni 2,2 ha, ze starymi lipami, w tym dwie uznane za pomniki przyrody.

Pod względem hydrogeograficznym obszar miasta należy do zlewni rzeki Głomii w całości przynależny do dorzecza Gwdy. Na obszarze znajdują się główne zbiorniki wód podziemnych województwa.

Na terenie miasta znajduje się 26 gospodarstw rolnych powyżej 1 ha (licząc według siedziby gospodarstw), a 73 gospodarstwa (według siedziby użytkownika)

Pod względem walorów naturalnych w województwie wielkopolskim istnieje dziesięć obszarów, w tym obszar z miastem Krajenka ograniczony w przestrzeni Piła – Wałcz – Jastrowie – Krajenka – Piła, co jest mocną stroną produktu turystycznego.

Warunki klimatyczne

Warunki klimatyczne dla całego Pojezierza Krajeńskiego, na terenie którego leży miasto Krajenka, kształtowane są w wyniku tych samych czynników, jakie kształtują klimat całej Polski.

Klimat obszaru należy do strefy umiarkowanej, w obszarze przenikania się wpływów morskich i kontynentalnych. W ciągu całego roku napływają masy powietrza z zachodu i sprawiają, że przeważają na tym terenie wiatry o tym właśnie kierunku.

Około 30 – 35 dni jest mroźnych, 107 z przymrozkami, 38 – 50 z pokrywą śnieżną. Średnioroczny opad kształtuje się na poziomie 550 mm, a średnia roczna temperatura powietrza wynosi 7,7°C.

Wody

Informacje o jeziorach i zbiornikach wodnych gminy zawiera „Program ochrony środowiska dla Gminy i Miasta Krajenka” z czerwca 2004 roku (uchwała nr XX/88/2004 Rady Miejskiej w Krajenke z dnia 25 czerwca 2004 r.).

Wody podziemne

Zgodnie z podziałem hydrogeologicznym kraju (wg Paczyńskiego), obszar gminy Krajenka znajduje się w granicach regionu pomorskiego (V), makroregionu północno-zachodniego (b). Według mapy hydrogeologicznej Polski w skali 1:200 000, teren ten należy do makroregionu zachodniego Niżu Polskiego, regionu pilskiego.

W granicach gminy zasoby wód podziemnych występują w trzech głównych poziomach wodonośnych: w utworach jury dolnej (liasu), trzeciorzędu i czwartorzędu.

Świat roślinny i zwierzęcy

Teren miasta i okolice są przeważnie leśne.

W lasach występuje mnogość gatunków roślin, ptaków i zwierząt łownych. Lasy są bogate w różne odmiany grzybów.

Osobliwością jest szata roślinna i ptactwo rzeki Głomii z zakolami, jeziora Wapińskiego oraz bagnisk. Są to miejsca lęgowe ptaków i siedlisk bobrów.

4.4. Ludność i aktywność społeczna

W sieci osiedleńczej gminy i miasta występuje zdecydowana koncentracja ludności w ośrodku miejskim Krajenka. Według narodowego spisu powszechnego za 2002 rok

ludność miasta zameldowana na pobyt stały wynosi 3.693 osoby, w tym 1.776 mężczyzn i 1.917 kobiet. Na 100 mężczyzn przypada 108 kobiet.

Ludność miasta stanowi 50,9% ludności gminy, 5,4% ludności powiatu złotowskiego.

W mieście dominuje ludność w wieku produkcyjnym blisko 60% (2.212 osób ogółem, w tym 1.131 mężczyzn). Na 100 osób w wieku produkcyjnym przypada 67 osób w wieku nieprodukcyjnym.

W wieku powyżej 13 roku życia najwięcej jest osób z wykształceniem podstawowym - 34% i zawodowym - 27%. Osoby z wykształceniem wyższym (212) stanowią zaledwie 7%. Kobiety są lepiej wykształcone od mężczyzn, i tak:

		<u>M</u>	<u>K</u>
• wykształcenie wyższe	%	6,7	7,1
• wykształcenie policealne	%	1,1	2,1
• wykształcenie średnie	%	24,0	32,7

W Krajenke ok. 50 osób przebywa czasowo.

W mieście żyje blisko 15% osób niepełnosprawnych (552), w tym 73 pracujące.

Głównym źródłem utrzymania mieszkańców jest praca najemna - 55%, a następnie emerytura - 13% lub renta - 14%. Z pracy na własny rachunek utrzymuje się zaledwie 9% mieszkańców.

Najwięcej jest gospodarstw domowych wieloosobowych. W liczbie 1.160 gospodarstw ogółem, 255 to gospodarstwa 4 osobowe, 229 - 5 i więcej osobowe.

Krajenka nie ma konkurencyjnej jednostki pod względem liczby ludności na terenie gminy. Ludność miasta na przestrzeni minionych lat wykazywała tendencję wzrostową.

W latach przyszłych również przewidywany jest wzrost, lecz jego tempo będzie mniejsze niż w okresie poprzednim. Analiza demograficzna z uwzględnieniem przemian zachodzących w gospodarce wskazuje na umiarkowany wzrost ludności w przyszłości.

Spółeczność miasta jest zintegrowana w wysokim stopniu. Z ich inicjatywy własnym sumptem wykonane zostały m. in.:

- boisko sportowe przy ul. Parkowej wykopy pod bieżnię, plantowanie ziemi na płycie boiska i terenu wokół, sadzenie zieleni
- teren z obiektem PKS przywóz ziemi i jej plantowanie
- cmentarz parafialny wykonanie ogrodzenia
- park miejski wykonanie ogrodzenia
- ul. 1-go Maja i ul. Zielna plantowanie żuźlowej nawierzchni
- most nad rzeką Głomią malowanie przęsła
- amfiteatr kształtowanie skarpy, usypanie terenu pod scenę, porządkowanie terenu i przyległego parku
- zbiorniki wodne porządkowanie terenów przyległych
- teren szkoły podstawowej wykonanie alejek i posadzenie roślinności

4.5. Gospodarka, rolnictwo

W Krajenke jest 148 gospodarstw rolnych, gospodarujących na 990,6 ha użytków rolnych oraz 11,4 ha gruntów leśnych położonych na terenie miasta i gminy.

W mieście zarejestrowano 112 podmiotów gospodarczych, w tym: 29 handel, 5 gastronomia, 17 rzemiosło, 61 pozostałe

W sposób dominujący rozwinął się w mieście przemysł drzewny obejmujący tartaki, zakłady produkcji drzewnej i meblowej. Na uwagę zasługują: Fabryka Mebli Tapicerowanych "CHRISTIANAPOL" należąca do jednego z trzech największych w Europie koncernów meblowych "WELLE", Polskie Przedsiębiorstwo Wielobranżowe "MATBUD" produkujące meble tapicerowane, PHUS Export-Import "TRANSPIL SPEDITION" - oddział zakładów przemysłu drzewnego, "TERDREW", Wielkopolski Przemysł Drzewny "MARGO", PPHU "DREWMET".

W niewielkim stopniu rozwinął się przemysł spożywczy. Funkcjonujące zakłady to głównie piekarnia, masarnia i inne zabezpieczające potrzeby mieszkańców.

Miasto nie rozwija turystyki pobytowej z uwagi na brak bazy noclegowej oraz brak gospodarstw agroturystycznych.

4.6. Infrastruktura techniczna

Wodociągi i zaopatrzenie w wodę

Miasto Krajenka jest w całości zwodociągowane. Do sieci podłączone są wszystkie domy jednorodzinne i wielorodzinne oraz firmy.

Liczba ludności korzystającej z sieci wodociągowej w Gminie i Mieście Krajenka na koniec 2006 roku wyniosła 5.820, w tym w mieście Krajenka 3.571 osób¹. Na koniec 2006 roku liczba przyłączy wynosiła 588, a łączna długość sieci wodociągowej w Gminie wynosiła 16 km.

Kanalizacja i gospodarka ściekowa

Na przełomie 2005/2006 roku została zmodernizowana i rozbudowana oczyszczalnia ścieków położona w mieście Krajenka przy ul. Szkolnej. Rozbudowa i modernizacja obiektu dotyczyła zwiększenia przepustowości do 1200 m³/dobę. Modernizacja ciągu technologicznego uwzględniała maksymalne wykorzystanie wszystkich zbiorników istniejącej oczyszczalni ścieków. Zakres budowy i modernizacji obejmował:

- Część mechaniczną oczyszczalni,
- Część biologiczną oczyszczalni,
- Gospodarkę osadową.

Część miasta Krajenka wyposażona jest w kanalizację deszczową, której długość wynosi ok. 7.700 m. Wody opadowe i roztopowe odprowadzane są bezpośrednio do odbiornika, którym jest rzeka Głomia. Pozostałe miejscowości nie posiadają kanalizacji deszczowej².

Liczba ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej w Gminie i Mieście Krajenka na koniec 2006 roku wyniosła 3.322, w tym w mieście Krajenka 3.271 osób³. Miasto

---

¹ Bank danych regionalnych GUS, Warszawa 2008

² Studium Wykonalności dla Projektu: „Ochrona wód zlewni rzeki Noteć” Krajenka

³ Bank danych regionalnych GUS, Warszawa 2008

Krajenka skanalizowane jest w około 90%, częściowo skanalizowaną miejscowością na terenie Gminy jest również Paruszk.

Podmiotami odpowiedzialnymi na terenie miasta i gminy Krajenka za prawidłowe utrzymanie, eksploatację, modernizację i rozwój urządzeń oraz za zapewnienie ciągłości dostaw i odpowiedniej jakości wody, niezawodnego systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków z uwzględnieniem ochrony i optymalizacji kosztów są:

- Komunalny Zakład Użyteczności Publicznej w Krajence - operator sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków;
- Zakład Usług Wodnych Krajna -operator sieci wodociągowej na terenie Gminy Krajenka;
- Miasto i Gmina Krajenka – właściciel sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej na terenie Miasta i Gminy Krajenka⁴.

Gospodarka odpadami stałymi

Odpady stałe są odbierane z gospodarstw domowych przez koncesjonowane firmy i dowożone na wysypiska w Kłodzie (22 km) i Złotowie. We wsi wdrożono system segregacji odpadów komunalnych.

Znaczną grupę odpadów powstających w Gminie Krajenka oraz w całym Powiecie Złotowskim stanowią odpady komunalne związane z codzienną egzystencją człowieka. Na terenie powiatu odpady inne niż niebezpieczne składowane są w miejscowościach: Międzybłocie, Osowo, Anielin. Z eksploatacji wyłączono składowiska w Zakrzewie, Tarnówce i Krajence i poddano je rekultywacji. Odpady stałe z terenów Gminy Krajenka są zbierane, transportowane i składowane na miejskim składowisku odpadów komunalnych zlokalizowanym na terenie miejscowości Kłoda, Gmina Szydłowo w odległości 11 km od miasta Piły⁵.

Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o zużyтым sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. z 2005 roku Nr 180, poz. 1495) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny (jako odpad niebezpieczny) nie może być łączony z innymi odpadami komunalnymi. Miejski Zakład Usług Komunalnych Spółka z o.o. w Złotowie oraz ALTVATER PIŁA Sp. z o.o. uzyskały wpis w rejestrze Głównego Inspektora Ochrony Środowiska jako zbierający zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny.

---

⁴ Tamże.

⁵ Plan Rozwoju Lokalnego Gminy i Miasta Krajenka 2004 - 2013

Działając na podstawie w/w wpisu Miejski Zakład Usług Komunalnych Spółka z o.o. w Złotowie oraz ALTVATER PIŁA Sp. z o.o. uruchomiły **punkt zbierania zużytego sprzętu** znajdujący się w Złotowie oraz w Pile.

Gazyfikacja i energetyka

Miasto Krajenka posiada sieć gazową. Na podstawie ustawy prawo energetyczne z dnia 10 kwietnia 1997 roku (Dz. U. z 2003 roku Nr 153, poz. 1504 ze zmianami) Burmistrz Gminy został zobligowany do realizacji Planu Zaopatrzenia Gminy i Miasta Krajenka w ciepło, energię elektryczną, i paliwa gazowe. Zgodnie z tym dokumentem opracowanym w marcu 2003 roku gmina wywiązuje się z obowiązku określonego w ustawie o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 roku (Dz. U. z 2001 roku Nr 142, poz. 1591 ze zmianami). Plan energetyczny gminy przedstawia analizę i ocenę zaopatrzenia gminy w czynniki energetyczne z uwzględnieniem aspektów ochrony środowiska, a w szczególności wykorzystania odnawialnych źródeł energii (OZE)⁶.

Obiekty na terenie Krajenki są zaopatrywane w ciepło dla potrzeb centralnego ogrzewania, ciepłej wody użytkowej i wentylacji z lokalnych źródeł ciepła na paliwo gazowe oraz ze źródeł ciepła na paliwo stałe (głównie węgiel). Dotyczy to głównie budownictwa wielorodzinnego oraz budynków użyteczności publicznej. Na terenie miasta Krajenka znajdują się 24 bloki mieszkalne oraz 16 obiektów użyteczności publicznej (4 przedszkola, 8 szkół, Urząd Gminy i Miasta, Dom Kultury i inne). Budynki te zaopatrywane są w ciepło z kotłowni zbiorczych gazowych, oraz kotłowni węglowych przy ulicy Wł. Jagiełły i T. Kościuszki. Budynki mieszkalne jednorodzinne są zasilane z własnych kotłowni, w przeważającej części węglowych⁷.

Gmina Krajenka wraz z Powiatem Złotowskim włączona jest za pośrednictwem linii 220 kW do krajowego systemu energetycznego. Linia ta przebiega z Poznania przez Piłę do Koszalina. Od niej liniami wysokiego i średniego napięcia prąd elektryczny dostarczany jest na teren powiatu. Na terenie powiatu znajduje się 5 stacji

---

⁶ Program Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Krajenka, 2004

⁷ Tamże,

energetycznych 110/15 kW. W najbliższych latach przewiduje się rozbudowę linii Poznań – Piła – Koszalin z mocy przesyłowej 220 kW do 400 kW⁸.

Moc dostarczana na teren powiatu jest wystarczająca dla potrzeb ludności i gospodarki. Problemem jest brak dwustronnego zasilania miejscowości i większych zakładów produkcyjnych. Problemem staje się również sprawa reelektryfikacji wsi. W wielu przypadkach okazuje się, że sieć elektryczna wybudowana na wsi przed 50 laty wymaga gruntownej modernizacji⁹.

Na terenie powiatu poza niewielkimi elektrowniami wodnymi na rzece Gwdzie brak jest innych źródeł energii elektrycznej. Teren Gminy Krajenka jest w 100% zelektryfikowany¹⁰.

Miasto Krajenka zgazyfikowane jest w 95 %, również we wsiach Podróżna, Śmiardowo Krajeńskie, Augustowo i Głubczyn założona została sieć gazowa. Miasto Krajenka posiada sieć o długości 23.156 m, wsie Podróżna – Śmiardowo Krajeńskie 14.401 m, natomiast wsie Głubczyn – Augustowo 10.360 m sieci.

Istniejący na terenie miasta układ sieci gwarantuje pokrycie aktualnego zapotrzebowania na moc i energię elektryczną. Sieć przepływu energii elektrycznej jest napowietrzna i wymaga skablowania ziemią. Dostawcą energii jest Grupa Energetyczna ENEA S.A..

Telefonizacja

Istniejąca sieć telefonii przewodowej zapewnia sprawną realizację połączeń telefonicznych oraz internetowych firmom, zakładom publicznym i mieszkańcom. Na terenie Gminy nie ma problemów z podłączeniem do sieci telefonii stacjonarnej. Operują także wszyscy operatorzy telefonii komórkowej

Komunikacja rowerowa

Na zwolenników czynnego wypoczynku czekają następujące ścieżki rowerowe:

- „Rowerem przez lasy powiatu złotowskiego” zaprojektowana i oznakowana przez 5 Nadleśnictw: Złotów, Lipka, Okonek, Jastrowie i Płytnica. Długość szlaku wynosi 180 km.
  - Trasa czerwona: Okonek – Grudna – Lipka – Wirtogoszcz – Podróżna – Krępsko – Ptusza,

---

⁸ Plan Rozwoju Lokalnego Gminy i Miasta Krajenka 2004-2013

⁹ Tamże,

¹⁰ Tamże,

- Trasa zielona: Wersk – Zakrzewo – Złotów – Józefowo – Krzywa Wieś – Kiełpin,
- Trasa niebieska: Głubczyn – Krajenka – Wąsosz – Złotów – Wielatowo – Górzna most na Gwdzie.
- Szlak rowerowy: Piła – Górka Klasztorna – Złotów. Długość szlaku – 60 km. Trasa: Piła Płotki (przystanek autobusowy) – Zelgniewo – Stare – Śmiardowo Krajeńskie – Podróżna – Buntowo – Sławianowo – Wiktorówko – Walentynowo – Kleszczyna – Święta – Złotów (dworzec PKP – PKS).
- Szlak czerwony (krajobrazowy) z Piły przez Złotów do Okonka. Trasa: Krajenka – Tarnówka – Radawnica – Krzywa Wieś z Brzuchową Górą – zakład rolny Grodno – Lędyczek – ścieżka dydaktyczna „W Dolinie Pięciu Rzek” – Okonek.

Komunikacja kolejowa

Miasto ma dobre połączenie kolejowe w kierunku zachodnim z Piłą – Krzyżem, w kierunku wschodnim ze Złotowem – Chojnicami – Tczewem. Z miejscowości tych ma połączenia we wszystkich kierunkach.

Rysunek 2.
Transwielkopolska
Trasa Rowerowa

Źródło: Urząd Gminy
i Miasta Krajenka

4.7. Infrastruktura społeczna

Edukacja (stan uczniów na 01.09.2008)

Szkoły	Publiczna Szkoła Podstawowa w Krajence	Gimnazjum w Krajence
Liczba uczniów ogółem, stan w dniu 1.09.2008	321	320
w tym liczba dzieci w oddziałach "0"	0	0
Liczba nauczycieli dydaktycznych w etatach przeliczeniowych (wraz z nauczycielami w oddziałach "0")	25,78	27,39
Liczba oddziałów	13	14
Liczba pomieszczeń do nauczania	22	18
w tym: pracownie przedmiotowe	1	2
Świetlica	1	1
Stołówka	1	0
Gabinet stomatologiczny / lekarski	0	0
Sala gimnastyczna	1	1
Biblioteka	1	1
Budżet szkoły: wydatki ogółem (wraz z oddziałami "0")	2.058 867 zł	2. 120 414 zł
Liczba uczniów na 1 etat przelicz.	12,46	11,69
Liczba uczniów na oddział	24,70	22,86
Liczba uczniów na izbę	14,59	17,78

Koszt utrzymania 1 ucznia	6413,92	6626,30
---------------------------	---------	---------

Kultura i sport

Na terenie Miasta znajduje się Krajeński Ośrodek Kultury wraz z pełnym zapleczem obiektów towarzyszących, który zaspakaja potrzeby z zakresu kultury i sportu. Powstał on w 1965 roku jako Miejski Dom Kultury.

Obiektem pełniącym funkcję ośrodka kultury i edukacji podobnie jak Krajeński Ośrodek Kultury i obiekt Straży Pożarnej latem jest Amfiteatr. Corocznie odbywają się w nim: Ogólnopolskie Festiwale Piosenki Czerwonokrzyskiej z udziałem amatorów z gminy i całego kraju; Przeglądy Orkiestr Dętych z makroregionu, Teatry Improwizacji, koncerty muzyczne i wokalne itp.

Bazą kultury fizycznej i sportu na terenie miasta jest stadion sportowy - Stadion Miejski w Krajence oraz sale gimnastyczne przy szkołach.

Na terenie Miasta działają następujące kluby sportowe:

- Uczniowski Klub Sportowy "Sokół" przy Gimnazjum w Krajence,
- Uczniowski Klub Sportowy "Krajna" przy Szkole Podstawowej w Krajence,
- Klub Strzelecki "Głomia" przy Gimnazjum w Krajence.
- LZS „Iskra”

Biblioteki w Gminie Krajenka

Biblioteka Publiczna w Krajence (BPGiM) oraz Filia Biblioteczna w Augustowie wchodzi w skład Krajeńskiego Ośrodka Kultury.

W BPGiM w Krajence podstawowe procesy biblioteczne są skomputeryzowane, w pomieszczeniu znajduje się także "Czytelnia Internetowa" z trzema stanowiskami, które są udostępniane nieodpłatnie.

W każdej z bibliotek zatrudniona jest jedna osoba na pełnym etacie.

Do zadań Biblioteki należy:

- gromadzenie, opracowywanie i udostępnianie materiałów bibliotecznych ze szczególnym uwzględnieniem materiałów dotyczących własnego regionu,
- udostępnianie zbiorów bibliotecznych na miejscu, wypożyczanie do domu oraz prowadzenie wypożyczeń międzybibliotecznych,
- organizowanie czytelnictwa i udostępnianie materiałów bibliotecznych ludziom chorym, starszym i niepełnosprawnym,
- prowadzenie działalności informacyjno-bibliotecznej,
- popularyzacja książki i czytelnictwa,
- współdziałanie z bibliotekami innych sieci oraz z bibliotekami szkolnymi, instytucjami upowszechniania kultury, organizacjami i towarzystwami – w rozwijaniu i zaspakajaniu potrzeb oświatowych i kulturalnych społeczeństwa,
- udzielanie innym bibliotekom fachowej pomocy,

- doskonalenie form i metod pracy bibliotecznej.

Pomoc społeczna

Pomocą społeczną zajmuje się Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krajenke (MGOPS). Głównym celem jego działalności jest zaspokajanie zbiorowych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka (zadania zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, Dz.U. 2004 Nr 64, poz. 593).

Pełne zestawienie środowisk objętych pomocą według powodów zawiera Tabela

	Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	
		2002	2006
1.	Niepełnosprawność	158	155
2.	Długotrwała choroba	96	147
3.	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	138	52
4.	Ubóstwo	233	105
5.	Alkoholizm	79	75
6.	Bezrobocie	230	219
7.	Potrzeby ochrony macierzyństwa	54	73
8.	Sieroctwo	0	0
9.	Bezdomność	0	1
10.	Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	5	5
11.	Narkomania	0	0
12.	Przemoc w rodzinie	0	22
13.	Niepełnosprawność	158	155

Dane z MGOPS.

Różnorodnymi formami pomocy objęto w 2006 roku na terenie Gminy 854 rodzin.

Z powyższego zestawienia wynika, że głównymi problemami społecznymi w

Gminie są: bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała choroba, niepełnosprawność, ubóstwo i alkoholizm oraz potrzeby ochrony macierzyństwa.

W odniesieniu do roku 2002 nastąpił spadek środowisk objętych pomocą głównie w grupie osób dotkniętych ubóstwem (ponad dwukrotnie, o 128 rodzin), bezradnością w sprawach opiekuńczo - wychowawczych (prawie trzykrotnie o 86 rodzin) i bezrobociem (o 11 rodzin), natomiast negatywnym aspektem jest wzrost liczby środowisk dotkniętych długotrwałą chorobą, przemocą w rodzinie oraz potrzebą ochrony macierzyństwa.

Ochrona zdrowia

Zapewnieniem dostępu do podstawowej opieki zdrowotnej zajmują się w Gminie następujące podmioty:

- Ośrodek Zdrowia w Krajence,
- Gabinet Lekarza Rodzinnego Piotr Wojtkowiak,
- Gabinet Lekarza Rodzinnego Adam Zakrzewski.
- Przychodnia „Zdrowie” w Krajence

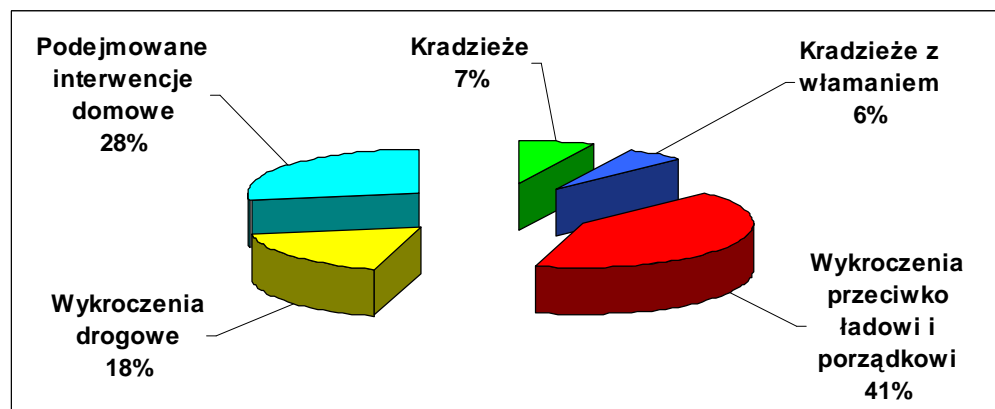
Ponadto NZOZ „MEDICAL TRANS” Złotów, a w stanach nagłych i wypadkach – Szpitalny Oddział Ratunkowy.

Bezpieczeństwo publiczne

Nad bezpieczeństwem mieszkańców czuwa Powiatowa Komenda Policji w Złotowie, obejmująca swym zasięgiem obszar całego powiatu.

W 2006 roku, w rejonie działania Komisariatu Policji w Krajence stwierdzono łącznie 399 przestępstw, co oznaczało spadek w stosunku do roku 2002 o 9,7%. Z tej liczby 157 przestępstw dotyczyło wykroczeń przeciwko łądowi i porządkowi, 157 interwencji domowych, 67 wykroczeń drogowych, 48 kradzieży i kradzieży z włamaniem. Udział procentowy poszczególnych przestępstw w ogólnej strukturze przedstawia Wykres.

Dane z KPP w Złotowie

Ochrona przeciwpożarowa

Na terenie Gminy funkcjonuje Ochotnicza Straż Pożarna, w skład której wchodzi 3 jednostki :

- Ochotnicza Straż Pożarna im. Jana Waldowskiego w Krajence
- Ochotnicza Straż Pożarna Augustowo – Głubczyn
- Ochotnicza Straż Pożarna w Podróżnej.

W jednostkach zrzeszonych jest 136 strażaków –ochotników: w tym 121 czynnych, honorowych 16. w akcjach ratowniczych bierze udział 40-45 druhow. Istnieją 3 drużyny młodzieżowe (8 dziewcząt,20 chłopców)

Jednostka OSP Krajenka dysponuje trzema samochodami (2 gaśnicze i 1 ratownictwa technicznego).

W ramach OSP w Krajence działa od ponad trzydziestu pięciu lat orkiestra dęta. Pracą orkiestry kieruje Dh Brandenburger Tomasz, który przejął obowiązki po Dh Mirosławie Krystku. Orkiestra dęta jest jednym z lepiej działających zespołów na terenie województwa wielkopolskiego i jest wizytówką Gminy, co zostało potwierdzone przyznaniem orkiestrze przez Burmistrza w 2007 roku certyfikatu w kategorii „promocja gminy”.

Celem działania OSP jest:

- Prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałania w tym zakresie z Państwową Strażą Pożarną, organami samorządowymi i innymi podmiotami,
- Udział w akcjach ratowniczych przeprowadzonych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych zdarzeń,

- Informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych oraz sposobach ochrony przed nimi,
- Upowszechnianie, w szczególności wśród członków OSP, kultury fizycznej i sportu oraz prowadzenia działalności kulturalnej, oświatowej i rozrywkowej,
- Uczestniczenie i reprezentowanie OSP w organach samorządowych i przedstawicielskich,
- Wykonywanie innych zadań wynikających z przepisów o ochronie przeciwpożarowej oraz statutu,
- Działania na rzecz ochrony środowiska,
- Podtrzymywanie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturalnej,
- Upowszechnianie turystyki, krajoznawstwa oraz wypoczynku wśród dzieci, młodzieży i członków czynnych,
- Wykonywanie działań na rzecz osób niepełnosprawnych,
- Prowadzenie działań z zakresu bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz przeciwdziałanie patologiom społecznym,
- Prowadzenie działań na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijanie kontaktów i współpracy między społeczeństwami,
- Wspomaganie rozwoju społeczności lokalnych na terenie działania Ochotniczej Straży Pożarnej.

Zasoby mieszkaniowe

Wyszczególnienie	2002	2003	2004	2005	2006
Liczba mieszkań	1.884	1.960	1.975	1.981	2.009
Liczba izb mieszkalnych	7.852	8.142	8.225	8.258	8.357
Powierzchnia mieszkalna (m ²)	150.610	156.486	158.528	159.419	161.511
Liczba mieszkań oddanych do użytku	17	14	19	10	33
Liczba izb oddanych do użytku	83	81	107	53	122
Powierzchnia oddana do użytku (m ²)	1.717	1.724	2.707	1.285	2.723
Liczba budynków mieszkalnych oddanych do użytku	13	13	18	8	10
Kubatura budynków mieszkalnych (m ³)	7.998	8.923	13.289	5.473	12.993
Liczba budynków niemieszkalnych oddanych do użytku	11	10	10	7	3

Kubatura budynków niemieszkalnych (m ³)	15.384	1.312	9.456	4.052	1.245
---	--------	-------	-------	-------	-------

W okresie 2002 - 2006 liczba mieszkań w Gminie wzrosła o prawie 7%. Liczba izb mieszkalnych przypadająca na jedno mieszkanie właściwie nie uległa zmianie, natomiast średnia powierzchnia mieszkalna podniosła się nieznacznie o 0,5m do 80,4m².

Łączna liczba mieszkań oddanych do użytku w badanym okresie wyniosła 93, izb – 446, a powierzchnia – 10.156m².

Liczba oddawanych do użytku budynków mieszkalnych oscylowała w granicach 10 (poza bardzo dobrym 2004 rokiem), natomiast wyraźną tendencją spadkową charakteryzowała się liczba oddawanych do użytku budynków niemieszkalnych.

W latach 2000 - 2006 liczba pozwoleń na budowę domów jednorodzinnych prawie czterokrotnie (nominalnie o 8). Konsekwentnie liczba oddanych do użytku domów jednorodzinnych wzrosła trzykrotnie.

Powyższe informacje odzwierciedlają dynamiczny wzrost rynku budowlanego w całym kraju, co wynika m.in. z poprawy sytuacji materialnej mieszkańców i jej siły nabywczej.

4.8. Dziedzictwo historyczne, kulturowe i zabytki

Na terenie Gminy i Miasta Krajenka znajduje się duża ilość zabytkowych budowli i stanowisk archeologicznych. Część obiektów architektury została objęta ochroną konserwatorską przez wpisanie do rejestru zabytków. Łącznie na terenie miasta i gminy znajduje się 580 zewidencjonowanych i rozpoznanych stanowisk archeologicznych stanowiących dobro kultury i objętych ochroną konserwatorską. Zestawienie najcenniejszych zabytków architektury w mieście przedstawia Tabela.

Miejscowość	Rodzaj obiektu	Opis
Miasto Krajenka	Kościół św. Anny i św. Mikołaja	Pochodzący z końca XVIII wieku eklektyczny kościół jednonawowy. Znajdują się w nim 4 ołtarze, rokokowa ambona w kształcie dzioba okrętu, organy z 1886 roku wykonane przez Juliusza Witta z Gdańska i wolno stojąca dzwonnica. Fundatorką kościoła była Anna Sułkowska, właścicielka dóbr krajeńskich. Z dawnych czasów

		zachował się fragment gotyckiego muru zamkowego, obwarowującego kościół od strony rzeki.
Krajenka	Zespół pałacowo-parkowy i folwarczny	Pałac i mur z przełomu XVIII/XIX w. Późnoklasycystyczny pałac zbudowany w 1825 roku, własność rodziny Sułkowskich. Park i pałacowy z XVIII/XIX w, w którym znajdują się dwa pomniki przyrody
Krajenka	Dom nr 2 przy ulicy Młyńskiej	Szachulcowy dom z pierwszej połowy XIX w.
Krajenka	Młyn przy ulicy Młyńskiej	Zabytkowy młyn oraz mur z końca XIX i początku XX wieku
Krajenka	Cmentarz	Żydowski cmentarz (zamknięty), z XVII w.

Krajenka przyciąga turystów nie tylko zabytkami, ale także pięknymi terenami rekreacyjnymi. Niemal połowę powierzchni gminy zajmują lasy, do których każdej jesieni ściągają tłumy grzybiarzy z całej Polski. Lasy Małego Borku i Wąsosza są natomiast ulubionymi terenami łowieckimi myśliwych z Europy Zachodniej. Przez Gminę przepływa rzeka Głomia, która stanowi ciekawy szlak spływów kajakowych jest tu także kilka jezior. Największym zainteresowaniem turystów cieszy się Jezioro Wapińskie położone nieopodal Rogownicy i Maryńca, gdzie w ostatnich latach zbudowano kilkanaście domków letniskowych oraz pole namiotowe. Gęsta sieć dróg o nawierzchni asfaltowej i o małym natężeniu ruchu oraz tereny urozmaicone wzgórzami, lasami i jeziorami stwarzają tu bardzo wygodne warunki dla uprawiania, coraz bardziej popularnej, turystyki rowerowej. Przez gminę Krajenka przebiega trasa: Piła - jez. Płotki - Zelgniewo - jez. Wapińskie - Maryniec - Głubczyn - Krajenka.

Znaczną atrakcją krajoznawczą gminy są pamiątki związane z działalnością polską przed I wojną światową i w okresie międzywojennym. Liczne tablice pamiątkowe oraz ekspozycja w izbie pamięci w szkole podstawowej w Głubczynie dokumentują walkę ludności polskiej o swoją przynależność narodową.

Niewątpliwie jedną z największych atrakcji turystycznych Gminy są trasy wodne. Prowadzące rzekami, często o górskim charakterze, wśród lasów, poprzez liczne jeziora rynnowe. Biegają one po następujących rzekach i jeziorach:

- Głomia – lewy dopływ Gwdy. Stanowi ciekawy, lecz dość uciążliwy szlak o długości 36 km. Na jego przebycie potrzeba ok. dwóch dni. Rzeka nadaje się do spływów kajakowych przy wyższych stanach wód. Miejsca do wodowania znajdują się nad Jez. Zaleskim w Złotowie. Koniec szlaku przy ujściu Gwdy w Dobrzycy.
- Kocunia – 37 km od Jez. Borówno poprzez Jez. Sławianowskie do rzeki Głomi w okolicach Krajenki. Szlak ten jest dość łatwy, w górnym biegu bardzo malowniczy.

5. OCENA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI PRZEZ

LOKALNĄ SPOŁECZNOŚĆ

Zasoby – to wszelkie elementy materialne i niematerialne miejscowości oraz otaczającego ją obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie bądź w przyszłości w budowaniu oraz realizacji publicznych lub prywatnych przedsięwzięć odnowy miejscowości.

Ocenę zasobów w opinii lokalnej społeczności przedstawia Tabela 2 .

Tabela 2. Ocena zasobów miejscowości Krajenka przez społeczność lokalną

Rodzaj zasobu	Brak	Jest o znaczeniu małym	Jest o znaczeniu średnim	Jest o znaczeniu dużym
Środowisko przyrodnicze				
• walory krajobrazu				X
• walory świata roślinnego			X	
• walory świata zwierzęcego		X		
• wody powierzchniowe			X	
• gleby		X		
• surowce mineralne	X			
Środowisko kulturowe				
• walory architektury i osobliwości kulturowe				X
• walory zagospodarowania przestrzennego			X	
• zabytki				X
• zespoły artystyczne			X	
Dziedzictwo historyczne i religijne				
• miejsca, osoby i przedmioty kultu			X	
• święta, odpusty, pielgrzymki			X	
• tradycje, obrzędy, gwara				

<ul style="list-style-type: none"> • legendy, podania i fakty historyczne • ważne postacie historyczne • specyficzne nazwy 		X	X X	X
Obiekty i tereny <ul style="list-style-type: none"> • działki pod zabudowę mieszkaniową • działki pod domy letniskowe i obozy • działki pod zakłady usługowe i przemysł • pustostany mieszkaniowe, magazynowe i poprzemysłowe • tradycyjne obiekty gospodarskie wsi • place i miejsca publicznych spotkań • miejsca sportu i rekreacji 	X X	X	X	X X X
Gospodarka, rolnictwo <ul style="list-style-type: none"> • specyficzne produkty • znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe • możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne 	X		X X	
Sąsiedzi i przyjezdni <ul style="list-style-type: none"> • korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo • ruch tranzytowy • przyjezdni stali i sezonowi 		X	X	X
Instytucje <ul style="list-style-type: none"> • placówki opieki społecznej • szkoły • dom kultury, sala wiejska • inne – przedszkole 				X X X X
Ludzie, organizacje społeczne <ul style="list-style-type: none"> • OSP • Stowarzyszenia • Darczyńcy i sponsorzy 				X X X X

Źródło: Dane ze spotkań roboczych z mieszkańcami miasta, lokalnymi liderami oraz przedstawicielami Urzędu Gminy i Miasta Krajenka

6. DIAGNOZA AKTUALNEJ SYTUACJI MIEJSCOWOŚCI

Diagnoza aktualnej sytuacji zawiera opinię mieszkańców sołectwa i lokalnych liderów w odpowiedzi na zadane pytania:

Jacy jesteśmy? Jaka jest nasza miejscowość? Informuje o cechach charakterystycznych miejscowości i jej mieszkańców oraz definiuje miejsce Krajenki w systemie osadniczym Gminy Krajenka.

Tabela 3. Diagnoza aktualnej sytuacji miejscowości Krajenka w opinii mieszkańców.

Wyszczególnienie	Opis
Co ją wyróżnia?	Miasto jest niewielkie, choć największe w gminie, dobrze skomunikowane. Położone w atrakcyjnym terenie – lasy, rzeka,. Duża integracja społeczności i zaangażowanie mieszkańców w prace na rzecz miasta
Jakie pełni funkcje?	Krajenka pełni funkcje podstawowe: mieszkaniową, edukacyjną, rolniczą, kultu religijnego, historyczną i zarobkową.
Kim są mieszkańcy?	Dominuje ludność napływowa. Społeczeństwo Wielkopolskie. Proces starzenia się ludności powolny. Kształcąca się młodzież.
Co daje utrzymanie?	Praca najemna w firmach na terenie gminy posady w przedsiębiorstwach, instytucjach państwowych i handlu poza sołectwem, zatrudnienie w lasach państwowych, wyjazdy do pracy za granicą, emerytury i renty, zbiór runa leśnego.
Jak zorganizowani są mieszkańcy?	W Krajenke działa Rada Sołecka, Towarzystwo Miłośników Krajenki , Rada Rodziców w szkole i przedszkolu, Rada Parafialna. Mieszkańcy chętnie uczestniczą w imprezach masowych organizowanych w mieście .
W jaki sposób rozwiązują problemy?	Poprzez swoich przedstawicieli w Radzie Miejskiej Krajenki, drogą konsultacji z burmistrzem gminy, poprzez współpracę z samorządem gminnym oraz istniejącymi organizacjami i mieszkańcami.
Jaki wygląd ma miejscowość?	Posiada dobrze wyodrębnione centrum; znajdują się w nim placówki handlowe, obiekty kultu religijnego, urząd i dom kultury, wygląda schludnie na terenach posesji. Mieszkańcy coraz bardziej dbają o mienie publiczne.

Jakie obyczaje i tradycje są u nas pielęgnowane i rozwijane	Tradycje rodzinne i obyczaje związane z przyzwyczajeniami. Ważnym tego elementem jest wiara katolicka, która wyznacza święta kościelne, msze, odpusty, parafiady, tradycyjne obrzędy (np. weselne, wielkanocne, kolędowania). Organizatorem wielu wydarzeń są organizacje i placówki oświatowe. Organizowane są Dzień Dziecka, Dzień Matki, Dzień Babci i Dziadka, mecze piłki nożnej, Mikołajki, spływy kajakowe, koncerty chóru, zawody jeździeckie, jasełka.
Jak wyglądają mieszkania i obejścia?	Posesje w większości są uporządkowane i zadbane. Stara substancja domostw w większości wyremontowana. Ogrodzenia estetyczne. Ogrody ukwiecone i zadbane. Przed posesjami porządek. Obejścia są dekorowane na święta kościelne i świeckie.
Jaki jest stan otoczenia i środowiska?	Otoczenie – lasy, są czyste. W Krajenke nie ma uciążliwych zakładów przemysłowych. Miasto jest zwodociągowane. Gospodarka odpadami stałymi zorganizowana. Gospodarka ściekowa wskutek braku kanalizacji sanitarnej zagraża środowisku. Niska emisja spalin nie stanowi zagrożenia dla stanu środowiska.
Jakie jest rolnictwo?	Rolnictwo zanikające z powodu niskiej klasy gleby. Istniejące gospodarstwa są małe i kilka większych. Brak gospodarstw hodowlanych.
Jakie są powiązania komunikacyjne?	Połączenia kolejowe i autobusowe są dobre.
Co proponujemy dzieciom i młodzieży?	Czas wolny dzieci i młodzieży organizuje przede wszystkim szkoła i KOK. Możliwość rozwijania talentów i zainteresowań w działających przy KOK kółkach (plastyczne, teatralne, nauki gry na instrumentach). Działa harcerstwo. W szkole odbywają się dyskoteki. Podczas dobrej pogody organizowane są imprezy integracyjne, okolicznościowe, sportowe, podczas których odbywają się zawody, konkursy, degustacje, licytacje prac dzieci i dobra zabawa.

Źródło: Dane ze spotkań roboczych z mieszkańcami miejscowości i lokalnymi liderami.

7. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON

MIEJSCOWOŚCI, W KTÓREJ BĘDZIE REALIZOWANA

OPERACJA - ANALIZA SWOT

Analiza SWOT zawiera informację o czynnikach kluczowych dla rozwoju, cechach wsi, mocnych i słabych stronach rozwoju oraz jego szansach i zagrożeniach.

Wymagana będzie duża aktywność społeczności lokalnej aby użyć silnych stron, zminimalizować zagrożenia i przezwyciężyć słabe strony po to, aby wykorzystać szansę. Tylko ogólna aktywna mobilizacja społeczności lokalnej daje szansę przyspieszenia realizacji dążeń do podniesienia standardu życia.

Tabela 4. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości, w której będzie realizowana operacja – ANALIZA SWOT

Czynniki wewnętrzne	<p>Silne strony:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dobra lokalizacja w stosunku do centrum administracji powiatowej • Dobre połączenia drogowe, z dużym ośrodkiem miejskim Piłą oraz średnimi ośrodkami miejskimi Złotów, Wałcz, Jastrowie, Chodzież, Wyrzysk • Możliwość dojazdu koleją i autobusami • Dobrze rozwinięta telefonia kablowa i komórkowa • Rezerwa terenów pod budownictwo mieszkaniowe • Dobrze zorganizowany odbiór odpadów • Nieskażone środowisko naturalne • Dobre warunki dla rozwoju turystyki • Gospodarka przyjazna dla środowiska – dominują małe i średnie firmy • Wzrastająca liczba mieszkańców – rozwijające się budownictwo mieszkaniowe • Coraz lepiej wykształcona młodzież – możliwość kształcenia się w jednej z kilku wyższych uczelni w Pile • Społeczeństwo zaangażowane w pracach na rzecz mieszkańców • Domy i obejścia czyste i zadbane, ukwiecone • Udział społeczności lokalnej i miejscowych sponsorów w pracach na rzecz miejscowości 	<p>Słabe strony:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Odległa lokalizacja w stosunku do centrum administracji wojewódzkiej • Brak infrastruktury turystycznej – niewykorzystane w pełni walory przestrzeni i środowiska nad rzeką Głomią • Tranzyt przez centrum • linia energetyczna napowietrzna – wymaga skablowania ziemią • Brak dobrego oznakowania przejść dla pieszych na drodze wojewódzkiej (światła pulsujące) • Małe możliwości zdobycia pracy na miejscu przez ludzi młodych • Brak wypożyczalni sprzętu rekreacyjnego (wodnego, rowerów, sportowego) 	Analiza wsi
----------------------------	---	--	--------------------

Czynniki zewnętrzne	<p>Szanse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dostęp do środków Unii Europejskiej na odnowę wsi i rozwój obszarów wiejskich • Wzrost poziomu i jakości nauczania oraz nauka języków obcych • Wzrost zapotrzebowania na wypoczynek w warunkach czystego i nieskażonego środowiska, przez mieszkańców z dużych miast i z innych krajów • Tereny przyległe objęte przepisami Natura 2000 • Możliwość pozyskania środków unijnych na zagospodarowanie bazy rekreacyjno – wypoczynkowej i sportowej • Otwarcie granic między krajami UE • Coraz lepsza koniunktura gospodarcza w kraju • Intensywna promocja gminy • Dobra współpraca z gminą na rzecz rozwiązywania problemów 	<p>Zagrożenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ograniczone możliwości dofinansowania przez Gminę inicjatyw obywatelskich • Konkurencja o środki publiczne (unijne i krajowe) ze strony innych miejscowości z terenu gminy i z kraju • Rosnąca emigracja ludzi młodych • Trudne kredyty, brak środków własnych przyczyną małego zainteresowania ludzi młodych tworzeniem firm produkcyjnych i usługowych w miejscu zamieszkania 	Analiza otoczenia
	Czynniki pozytywne	Czynniki negatywne	

Źródło: Dane ze spotkań roboczych z lokalnymi liderami oraz przedstawicielami Urzędu Gminy i Miasta Krajenka

8. WIZJA PRZYSZŁOŚCI MIEJSCOWOŚCI

– NADZIEJE I OCZEKIWANIA

Wielokrotne spotkania Towarzystwa Miłośników Krajenki, mieszkańców i różnych środowisk doprowadziły do sformułowania oczekiwań i wizji miasta uznając jako główny do osiągnięcia cel:

Krajenka atrakcyjnym miastem – domem naszym i przyjezdnych

Tak sformułowany cel, który jest podstawowym założeniem planu rozwoju i odnowy, zawiera oczekiwania mieszkańców dla stworzenia warunków służących zaspokajaniu potrzeb społecznych i kulturalnych poprawy jakości życia i wzrostu konkurencyjności miasta. Mieszkańcy oczekują, że Krajenka będzie przyjazna dla swoich mieszkańców, estetyczna, uporządkowana, dobrze zorganizowana, dbająca o swoje dziedzictwo kulturowe, oferująca różne formy spędzenia czasu. Krajenkę wyróżnia mobilność jej mieszkańców i otwartość na wyzwania, gwarantuje to powodzenie w realizacji planu.

Realizacja tej wizji jest możliwa przy współuczestnictwie społeczności lokalnej. Tabela 5 zawiera informacje od mieszkańców – jaka ma być ich miejscowość w przyszłości.

Tabela 5. Wizja przyszłości MIEJSCOWOŚCI KRAJENKA

Co ma ją wyróżniać?	Symbioza z otoczeniem i środowiskiem naturalnym. Atrakcyjne miejsce spotkań – „centrum”. Ład w zagospodarowaniu przestrzennym. Estetyka ulic, obiektów publicznych, domostw. Silna integracja ludności.
Jakie ma pełnić funkcje?	Mieszkaniowe, oświatowe, ochrony zdrowia, usługowe (pocztowe, bankowe), rekreacyjno-wypoczynkowe i zarobkowe.
Kim mają być mieszkańcy?	Szczęśliwi ludzie. Porządni obywatele. Wykształceni, otwarci, tolerancyjni, żyjący w miarę możliwości na wysokim poziomie, podtrzymujący więzi i tradycje.
Co ma dać utrzymanie?	Prywatna przedsiębiorczość – głównie w sferze świadczenia usług turystycznych (jazda konna, wycieczki piesze, rowerowe, kajakowe), wynajem sprzętu (wodnego, rowerów, sportowego), wynajem pokoi dla letników i grzybiarzy, gastronomia, wytwarzanie i sprzedaż domowych przetworów z owoców, ziół i runa leśnego oraz rzeźb z drewna, rozwój przemysłu drzewnego, praca najemna w miejscowych i okolicznych firmach, emerytury i renty.
W jaki sposób ma być zorganizowana wieś i mieszkańcy?	Sołtys, Rada Sołecka, Towarzystwo Miłośników Krajenki, organizacje funkcjonujące obecnie i w przyszłości, straż miejska, straż pożarna, placówki oświatowe i parafia z dużą ofertą dla mieszkańców.
W jaki sposób mają być rozwiązywane problemy?	Demokratycznie, w ramach wspólnych dyskusji podczas zebrań wiejskich mieszkańców i władz samorządowych oraz poprzez arbitraż sąsiedzki, pomoc sąsiedzka i wspólne prace na rzecz wsi.
Jak ma wyglądać nasza miejscowość?	Ma to być miejscowość na miarę XXI wieku; atrakcyjna, bezpieczna, estetyczna, pozbawiona barier architektonicznych, wyposażona w niezbędne urządzenia i usługi, rozwojowa.
Jakie obyczaje i tradycje mają być u nas pielęgnowane i rozwijane?	Kultywowanie tradycji rodzinnych i wielopokoleniowych w celu integrowania społeczności i zachowania dziedzictwa kulturowego.
Jak mają wyglądać mieszkania i obejścia?	Czyste i zadbane posesje rodzinne, wyposażone w nowoczesne media infrastrukturalne, dające mieszkańcom poczucie komfortu i bezpieczeństwa.
Jaki ma być stan otoczenia i środowiska?	Zachowanie nieskażonego środowiska z zakazem niekontrolowanej ingerencji w naturalne otoczenie (ochrona rzeki Głomi, jej brzegów, zakoli, ochrona okolicznych kompleksów leśnych, zwierzyny, pomników przyrody, rzadkich roślin, owadów i ptaków).

Jakie ma być rolnictwo?	Bez wpływu na rozwój i charakter miejscowości.
Jakie mają być powiązania komunikacyjne?	Częstsza komunikacja publiczna po godz. 22.00. Uruchomić połączenie nocne mikrobusem z Piłą i Złotowem.
Co zaproponujemy dzieciom i młodzieży?	Dobrze zagospodarowane miejsca, gdzie młodzież będzie mogła się spotykać, rozwijać swoje umiejętności i zainteresowania. Będą to: świetlica z kawiarenką internetową, boisko z zapleczem sanitarnym, kortem tenisowym i skałką wspinaczkową, siłownia w budynku szkoły, obozowisko letnie i wypożyczalnia sprzętu wodnego, wytyczone, oznakowane i utwardzone ścieżki rowerowe, więcej kółek zainteresowań.

Źródło: Dane ze spotkań roboczych z lokalnymi liderami.

Wymienione powyżej działania będą sprzyjać procesowi przemiany miejscowości zmierzającej w kierunku umocnienia jej wielofunkcyjności, prawie tożsamej z osiągnięciem zrównoważonego rozwoju.

9. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ I PRZEDSIĘWZIĘĆ

AKTYWIZUJĄCYCH SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ W

OKRESIE CO NAJMNIEJ 7 LAT OD DNIA PRZYJĘCIA

PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI W KOLEJNOŚCI

WYNIKAJĄCEJ Z PRYZJĘTYCH PRIORYTETÓW

ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI Z PODANIEM

SZACUNKOWYCH KOSZTÓW ICH REALIZACJI

9.1. Informacje ogólne

Planowane kierunki odnowy wynikają z wizji i celów jakie sobie postawili mieszkańcy. W planie zapisane jest, co robić, w jaki sposób, w jakim terminie, za jakie

środki finansowe i kto będzie wykonawcą, żeby sformułowaną wizję i cele, przyjęte jako realne, osiągnąć.

Plan ma charakter dynamiczny i tworzony jest na trzech poziomach:

poziom 1 - odnosi się do wskazanego obszaru miejscowości

- obejmuje działania techniczne, takie jak przebudowa, budowa, remont, odnowa, konserwacja
- obejmują poprawę funkcjonalną i estetyczną przestrzeni publicznej
- obejmuje działania na rzecz rozwoju usług

poziom 2 - odnosi się do potrzeby tworzenia w partnerskim porozumieniu frontu prac dla młodzieży, bezrobotnych, emerytów i rencistów oraz firm

poziom 3 - odnosi się do szerokiej współpracy wszystkich środowisk jako warunek sukcesu i konsensusu partnerów społecznych.

Plan jest wynikiem wyselekcjonowanych wniosków najbardziej potrzebnych w ocenie społeczności lokalnej, zgłaszanych podczas wielu spotkań. Wnioski, cele i projekty są przedyskutowane i zaakceptowane wstępnie do realizacji przez burmistrza Gminy Krajenka.

Plan ma charakter otwarty. System wdrażania planu odnowy, jego zgodności z innymi dokumentami planistycznymi, monitorowania oraz ewaluacji realizacji omówiono w kolejnych rozdziałach.

Realizacja planu odnowy miejscowości zależy nie tylko od woli i zaangażowania jej mieszkańców, ale co najmniej w równym stopniu od środków zewnętrznych

(gminnych, wojewódzkich, krajowych, unijnych). Dlatego może wymagać korekt w zależności od stopnia powodzenia zabiegów o te środki.

Zadania zaplanowane są do realizacji w latach 2008 – 2015. Kolejność wynikająca z przyjętych priorytetów rozwoju miejscowości stanowią lata realizacji podane w pkt 9.3 „Opis projektów” i w pkt. 9.4. „Szacunkowe koszty realizacji projektów 2008-2015.”

9.2. Cele i projekty

Cele i projekty zapisane w planie odnowy są wypadkową czynników analizy SWOT, mających wpływ na zrównoważony rozwój wsi. Zrealizowanie ich będzie dużym wysiłkiem, ale możliwe, ponieważ mieszkańcy zadeklarowali swoją mobilizację do wspólnej pracy na rzecz wsi i starań o środki finansowe zewnętrzne krajowe i unijne wspierające ich pracę oraz wkład finansowy.

Tabela 6. PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI Krajenka W LATACH 2008 - 2015 – CELE I PROJEKTY

Realizacja powyższych projektów w znaczny sposób poprawi jakość i standard życia mieszkańców oraz koniunkturę gospodarczą .

Wizja Rozwoju Miejscowości KRAJENKA – Atrakcyjnym miastem, domem naszym i przyjezdnych				
Priorytet 1. Poprawa standardu i jakości życia			Priorytet 2. Zachowanie dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego	
Cel 1.1.	Cel 1.2.	Cel 1.3.	Cel 2.1.	Cel 2.2.
Zagospodarowanie przestrzeni publicznej,	Zapewnienie warunków rozwoju życia sportowego, kulturalnego i edukacji	Estetyzacja miejscowości	Zachowanie walorów historycznych (obiektów zabytkowych)	Zachowanie walorów środowiska przyrodniczego
Projekty: 1.1.1. Remont obiektu Straży Pożarnej i zagospodarowanie otoczenia 1.1.2. Modernizacja placu zabaw przy ul. Winiary 1.1.3. Zagospodarowanie terenu stacji autobusowej 1.1.4. Modernizacja fontanny i jej otoczenia 1.1.5. Zagospodarowanie skweru przy ul. Kościuszki	Projekty: 1.2.1. Budowa KOK i zagospodarowanie jego otoczenia 1.2.2. Modernizacja stadionu miejskiego w Krajenke 1.2.3. wykonanie ścianki do wspinaczki skałkowej 1.2.4. budowa toru dla deskorolek na terenie szkoły podstawowej	Projekty: 1.3.1. Konkurs na najpiękniej ukwiecony balkon-dom 1.3.2 Konkurs na najbardziej zagospodarowana posesję	Projekty: 2.1.1. wykonanie tarasów widokowych na terenie Kościoła ,budowa muru ochronnego	Projekty: 2.2.1. budowa ścieżki rowerowej wzdłuż rzeki Głomii

Źródło: Wnioski po konsultacji z mieszkańcami.

9.3. Opis projektów

Projekt 1.1.1.		
Remont obiektu Straży Pożarnej i zagospodarowanie otoczenia		
Lata realizacji	2008 – 2015	
Nakłady finansowe	–	Gmina Mieszkańcy Straż Pożarna
Przedmiot projektu	<p>Przedmiotem projektu jest wymiana okien i drzwi, wykonanie elewacji zewnętrznej i malowanie pomieszczeń – sali widowiskowej, zagospodarowanie otoczenia, w tym budowa chodników, parkingu, drogi dojazdowej, oświetlenia, nasadzenie roślin, ustawienie ławek i koszy.</p> <p>Dom Strażaka jest miejscem spotkań mieszkańców, imprez oraz pracy dydaktyczno – wychowawczej prowadzonej przez strażaków oraz rozwijania zainteresowań i walki z patologiami szczególnie wśród ludzi młodych.</p>	
Projekt 1.1.2.		
Modernizacja placu zabaw przy ul. Winiary		
Lata realizacji	2009 – 2010	
Nakłady finansowe	31 800	Gmina Mieszkańcy
Przedmiot projektu	<p>Przedmiotem projektu jest urządzenie na terenie zielonym placu zabaw dla dzieci, modernizacja boiska do koszykówki, obudowanie pompy wodnej, ustawienie ławek, wyeksponowanie dębu nasadzenie wokół skweru żywopłotu, uzupełnienie nasadzeń krzewami i kwiatami, wykonanie oświetlenia o charakterze parkowym.</p> <p>Realizacja projektu uporządkuje zaniedbany dzisiaj teren, poprawi bezpieczeństwo bawiących się dzieci, będzie stanowić miejsce spotkań dla mieszkańców i wyzwoli w nich poczucie estetyki i dbałości o przestrzeń publiczną.</p>	
Projekt 1.1.3.		
Zagospodarowanie terenu stacji autobusowej		
Lata realizacji	2010-2012	
Nakłady finansowe	102000	Gmina Firma

Przedmiot projektu	<p>Projekt zakłada ograniczenie, dużego obecnie, terenu dla przyjeżdżających na przystanek autobusów, wykonanie dodatkowego pasa zieleni z nasadzonymi krzewami, udostępnienie pod zabudowę terenu jako przedłużenie dworca dla inwestora na gastronomię i handel, wyznaczenie terenu i zagospodarowanie ogródka letniego przy gastronomii, powiększenie parkingu dla samochodów osobowych.</p> <p>Projekt pozwoli zagospodarować część niewykorzystanej dzisiaj przestrzeni, nada temu miejscu zdecydowanie ładniejszy wygląd, będzie stanowił dobre miejsce przebywania dla oczekujących na autobus oraz korzystających ze ścieżki rowerowej, o której mowa w pktcie 3.2.</p>	
Projekt 1.1.4.		
Park Miejski – Modernizacja fontanny i jej otoczenia		
Lata realizacji	2009-2011	
Nakłady finansowe	–	Gmina Mieszkańcy
Przedmiot projektu	<p>Przedmiotem projektu jest wyposażenie fontanny w system obiegu zamkniętego, wytyczenie wokół fontanny alejki i ustawienie ławek, zagospodarowanie terenu poprzez uzupełnienie zieleni o krzewy i kwiaty bylinowe.</p> <p>Realizacja projektu obniży koszty użytkowania fontanny (obecnie nieczynnej z tych powodów), będzie zachętą dla mieszkańców do wypoczynku na łonie przyrody i atrakcyjnym miejscem spotkań oraz podniesie walory estetyczne miasta.</p>	
Projekt 1.1.5.		
Zagospodarowanie skweru przy ulicy Kościuszki wraz z łącznikiem do ulicy Rynek		
Lata realizacji	2010 – 2011	
Nakłady finansowe	-	Gmina Mieszkańcy
Przedmiot projektu	<p>Przedmiotem projektu będzie wykonanie jednostronnego chodnika, naprawa i uporządkowanie ogrodzeń, zagospodarowanie skweru poprzez wykonanie tarasu, ustawienie ławek, oświetlenie ulicy, nasadzenie krzewów ozdobnych.</p> <p>Projekt uporządkuje obszar w centrum miasta i poprawi jego estetykę, wpłynie na poprawę dbałości o swoje miasto przez mieszkańców.</p>	
Priorytet I – Poprawa standardu i jakości życia		

Projekt 1.2.1. Budowa Krajeńskiego Ośrodka Kultury i zagospodarowanie jego otoczenia		
Lata realizacji	2008 – 2010	
Nakłady finansowe	6 267 500	UE Gmina
Przedmiot projektu	<p>Przedmiotem projektu jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> - budowa KOK, w tym sali widowiskowej ze sceną, sali wielofunkcyjnej ,pracowni plastycznej, muzycznej, informatycznej, tańca, zaplecza sanitarnego i kuchennego, zespołu biurowego. Wykonanie kompleksu rekreacyjnego : siedzisk parkowych, parkingu, kompozycji zieleni, fontanny. Wykonanie ciągów pieszych i jezdnych . <p>KOK jest miejscem wielu spotkań mieszkańców i imprez kulturalnych. W obiekcie prowadzą swoją działalność różne kółka zainteresowań i zespoły. Jest miejscem spotkań Towarzystwa Miłośników Krajenki, uczniów szkół, emerytów i rencistów oraz ludzi niepracujących w tym młodzieży. Jest miejscem walki z patologiami społecznymi.</p> <p>Planowana inwestycja przewiduje zespół funkcji umożliwiających kontynuację dotychczasowych działań KOK w zakresie wspierania edukacji, krzewienia kultury i oświaty poprzez organizację imprez zbiorowych o zasięgu lokalnym. Dzięki inwestycji KOK zwiększy ofertę kulturalną i możliwości rozwijania nowych zainteresowań a dzięki sali wielofunkcyjnej powstanie miejsce spotkań dla stowarzyszeń, organizacji.</p>	
Projekt 1.2.2. Modernizacja stadionu miejskiego w Krajenie		
Lata realizacji	2008-2010	
Nakłady finansowe	666 666	Gmina Środki UE
Przedmiot projektu	<p>Przedmiotem projektu jest modernizacja stadionu miejskiego w Krajenie.</p> <p>Budowa małej architektury : zasiek na śmieci, remont trybun, ogrodzenie terenu ,szata roślinna. Roboty elektryczne, drogi, parkingi i chodniki.</p> <p>Modernizacja stadionu zwiększy możliwości uprawiania sportu przez dzieci i młodzież, wpłynie na rozwój zainteresowań i promocję aktywnego trybu życia.</p>	
Projekt 1.2.3. Wykonanie ścianki do wspinaczki skałkowej na terenie parku miejskiego		
Lata realizacji	2009-2010	
Nakłady finansowe	44 000	Gmina UE

Przedmiot projektu	Przedmiotem projektu jest wykonanie ścianki do wspinaczki skałkowej, postawienie w otoczeniu ławek, wytyczenie alejek oraz uzupełnienie zieleni o krzewy i kwiaty. Realizacja projektu zwiększy ofertę miasta dla dzieci i młodzieży w zakresie uprawiania aktywnego wypoczynku i rekreacji, jest nową ofertą dla uprawiania sportu przez uczniowskie kluby sportowe. Zwiększy atrakcyjność turystyczną miasta.	
Projekt 1.2.4. Budowa toru dla deskorolek na terenie szkoły podstawowej		
Lata realizacji	2010	
Nakłady finansowe	–	Gmina
Przedmiot projektu	Przedmiotem projektu jest wykonanie utwardzonego asfaltem toru dla deskorolkowców. Realizacja projektu zwiększy atrakcyjność miasta oraz ofertę dla dzieci i młodzieży w zakresie aktywnego uprawiania sportu i wypoczynku. Będzie przeciwdziałać rozwojowi patologicznych zachowań młodzieży.	
Projekt 1.3.1. Ogłoszenie konkursu na najpiękniej ukwiecony balkon – dom		
Lata realizacji	2009	
Nakłady finansowe	–	TMK – wdrożenie Gmina – nagrody
Przedmiot projektu	Przedmiotem projektu jest wprowadzenie do stałego kalendarza działań TMK konkursu na najbardziej ukwiecony balkon – dom. Projekt poprawi estetykę, nada miastu niepowtarzalnego uroku, wyzwoli wśród mieszkańców poczucie piękna.	
Projekt 1.3.2. Ogłoszenie konkursu na najbardziej zagospodarowaną posesję.		
Lata realizacji	2009	
Nakłady finansowe	–	TMK – wdrożenie Gmina – nagrody

Przedmiot projektu	Przedmiotem projektu jest wprowadzenie do stałego kalendarza działań TMK konkursu na najładniejszą posesję. Stale wizytowanie posesji, promowanie najlepszych, zobowiązanie do naprawy lub likwidacji płotów poprawi estetykę miasta i wyzwoli wśród mieszkańców poczucie dbałości o otoczenie.
--------------------	--

2. ZACHOWANIE DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I PRZYRODNICZEGO

Projekt 2.1.1.

Wykonanie tarasów widokowych na terenie Kościoła św. Anny, budowa muru ochronnego skarpy przykościelnej oraz utwardzenie ciągu pieszo-jezdnego od ulicy Młyńskiej do ulicy Szkolnej

Lata realizacji	2009 – 2015	
Nakłady finansowe	98 000	Gmina Mieszkańcy
Przedmiot projektu	Projekt zakłada wykonanie schodów – wejścia na wieżę Kościoła św. Anny, wykonanie na szczycie wieży bezpiecznego tarasu widokowego, wykonanie drugiego tarasu naziemnego pod murem od strony stawu na rzece Głomii, budowa muru ochronnego skarpy wokół terenu kościoła, oznakowanie obiektów historycznych (w tym mur, kościół, wykopaliska, wieża przykościelna), uporządkowanie terenu skarpy i obsadzenie roślinami, odgrodzenie pergolą z roślinami zimozielonymi gospodarstwa rolnego u podnóża kościoła, utwardzenie ciągu pieszo-jezdnego od ulicy Młyńskiej do ulicy Szkolnej. Obiekt ma ogromne walory historyczne, a jego lokalizacja na wyraźnym wzniesieniu pozwala widzieć przestrzeń do 10 km i mieć wgląd na walory przyrody w rozlewisku rzeki Głomii. Realizacja projektu znacząco uatrakcyjni miasto, uporządkuje tereny, wyzwoli w mieszkańcach poczucie dbałości o przestrzeń publiczną.	

Projekt 2.2.1.

Budowa ścieżki rowerowej wzdłuż rzeki Głomii na odcinku od szlaku pieszego – dojścia do amfiteatru do ciągu pieszego przy szkole podstawowej

Lata realizacji	2009-2011	
Nakłady finansowe	285 000	UE Gmina Budżet centralny

Przedmiot projektu	Przedmiotem projektu jest budowa ścieżki rowerowej, okrawężnikowanej, utwardzonej asfaltem, oznakowanej, wykonanie oświetlenia typu parkowego, mostku nad Głomią i kładki nad wodą pod drogą wojewódzką, postawienie ławek i koszy, uporządkowanie terenu, nasadzenie roślin. Ścieżka rowerowa zdecydowanie zwiększy walory miasta, jego atrakcyjność, możliwości rekreacyjne i sportowe. Poprawi bezpieczeństwo rowerzystów, zapewni możliwość dojazdu z centrum miasta do amfiteatru, wpłynie na poprawę zdrowia mieszkańców poprzez uprawianie sportu i rozwijanie turystyki rowerowej. Ścieżka spowoduje uporządkowanie i zagospodarowanie niedostępnych obecnie terenów o ogromnych walorach środowiska.
--------------------	--

9.4. Szacunkowe koszty projektów w latach 2008-2015

Tabela 7. zawiera projekty do realizacji w latach 2008 – 2015, sposób realizacji, przewidywane koszty projektów oraz źródła finansowania.

Przedstawione wartości mają różny stopień dokładności. Podstawę wyliczeń stanowią kosztorysy ostateczne, wstępne koncepcje i ceny robót oraz materiałów w regionie.

Ogólny udział nakładów wg źródeł finansowania jest następujący:

74 % - środki unijne

24 % - środki gminy

1,3 % - środki osób fizycznych lub prawnych

0,7 % - środki mieszkańców

Projekty współfinansowane środkami zewnętrznymi (unijnymi, krajowymi) realizowane będą przez Gminę poprzez:

§ wyłonienie projektantów

§ przeprowadzenie procedury związanej z wyborem wykonawców w drodze przetargu

§ uruchomienie procedury niezbędnej do złożenia wniosków o fundusze strukturalne, dotacje, kredyty i pożyczki.

Pozostałe projekty z udziałem Gminy będą przez nią współfinansowane i współzarządzane. Projekty realizowane przez mieszkańców lub inne osoby fizyczne lub prawne będą przez nich finansowane lub współfinansowane i zarządzane.

Tabela 7. Szacunkowe koszty projektów w latach 2008 – 2015

Numer projektu	Nazwa projektu	Sposób wykonania	Wymagane środki finansowe (ZŁ)	Źródła finansowania PLN				
				Środki UE	Środki własne Gminy	Mieszkańcy	osoba fizyczna lub prawna	Termin realizacji (lata)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.1.2.	Modernizacja placu zabaw przy ul. Winiary		31 800		26 040	5 760		2009-2010
1.1.3..	Zagospodarowanie terenu stacji autobusowej		102 000		11 680		90 320	2010-2012
1.2.1.	Budowa Krajeńskiego Ośrodka Kultury i zagospodarowanie jego otoczenia		6 267 500	4 700 625	1 566 875			2008 – 2010
1.2.2.	Modernizacja stadionu miejskiego		666 666	500 000	166 666			2008-2010
1.2.3.	Wykonanie ścianki do wspinaczki skałkowej na terenie parku miejskiego		44 000	37400			6 600	2009-2010
2.1.1.	Wykonanie tarasów widokowych na terenie Kościoła Św. Anny i budowa muru ochronnego skarpy przykościelnej oraz		98 000	61680	20 000	16 320		2009 – 2015

	utwardzenie ciągu pieszo-jezdnego od ul. Młyńskiej do ul. Szkolnej							
2.2.1.	Budowa ścieżki rowerowej wzdłuż rzeki Głomii na odcinku od szlaku pieszego – dojścia do amfiteatru do ciągu pieszego przy szkole podstawowej		285 000	213 750	12 000	28 500	30 750	2009-2011

10. ZGODNOŚĆ PLANU ODNOWY Z DOKUMENTAMI

PLANISTYCZNYMI GMINY

Plan odnowy miejscowości dla zapewnienia spójności działań – powinien być zgodny ze strategią gminy lub studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego albo miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

Przedsięwzięcia planowane przez społeczność wiejską, zawarte w niniejszym planie odnowy, są zbieżne lub tożsame z zapisami:

§ Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Krajenka na lata 2008-2017.

- Uchwała Nr XVIII/134/08 Rady Miejskiej w Krajence z dnia 30 czerwca 2008 roku z późniejszymi zmianami;

§ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Krajenka

- Uchwała Nr 15/2000 Rady Miejskiej w Krajence z dnia 27 czerwca 2000 roku.

Ø W **Strategii** gminy przewiduje się:

- rozwój społeczno–gospodarczy przy zachowaniu równowagi przyrodniczej poprzez rozwój przedsiębiorczości i stworzenie przyjaznych warunków do życia, wzrostu zasobności gminy oraz rozwoju nowoczesnego rolnictwa, usług społecznych i rynkowych,
- wypracowanie pozytywnego wizerunku gminy, jako gminy nowoczesnej, sprawnie zarządzanej, bezpiecznej i przyjaznej, m.in. poprzez podniesienie poziomu estetycznego i funkcjonalnego miejsc publicznych,
- ukształtowanie zdrowego i mądrego obywatelskiego społeczeństwa – poprawa warunków życia ludności, stanu zdrowia, bezpieczeństwa publicznego, warunków oświatowych, rozwoju kultury i sportu, turystyki i rekreacji, m.in. poprzez zachowanie dziedzictwa kulturowego, rozwój infrastruktury szczególnie w zakresie sieci sanitarnej, poprawy stanu dróg, ciągów pieszo – rowerowych itd.,

- skoordynowanie poczynań inwestycyjnych w powyższym zakresie poprzez opracowanie i wdrożenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w tym dla terenów rekreacyjnych.

Ø W **Studium** gminy przewiduje się:

1. w zakresie celów polityki przestrzennej:

- ochronę oraz racjonalne wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego jako warunku zrównoważonego rozwoju,
- przekształcenie terenów zaniedbanych poprzez wskazanie dla nich wykorzystania walorów naturalnych środowiska,
- wykorzystanie walorów przyrodniczych dla zwiększenia rozwoju turystyki i wypoczynku,
- poprawę estetyki,
- wspieranie przedsięwzięć wpływających na poprawę jakości życia,
- ochronę zabytków i założeń parkowo – pałacowych,
- dbałość o poprawę walorów krajobrazowych obszaru gminy,
- zachowanie i ochrona panoram zespołów urbanistycznych miasta i wsi.

Celem nadrzędnym jest rozwój społeczeństwa lokalnego w harmonii z naturą, budowa i modernizacja techniczna i społeczna oraz rozwój obszarów wiejskich.

11. WDRAŻANIE PLANU ODNOWY

Współ zarządzającymi wraz z Gminą procesem wdrażania planu odnowy będzie Towarzystwo Miłośników Krajenki wraz z grupą odnowy – organizatorami bądź koordynatorami realizowanych przedsięwzięć.

Po zainicjowaniu przez sołtysa i radę sołecką, przy wsparciu prezesa Towarzystwa Miłośników Krajenki, przystąpienia do kompleksowej odnowy wsi podejmowane były lub będą następujące czynności:

1. Sołtys wsi wspólnie z prezesem TMK zwrócili się do mieszkańców z prośbą o zgłaszanie oczekiwań, pomysłów i projektów do realizacji w ramach odnowy.
2. Towarzystwo Miłośników Krajenki zawiadomiło mieszkańców o terminie zebrania w dniu 05.02 2008 roku, na którym:
  - zapoznano mieszkańców z ideą odnowy wsi i jej celami
  - przedstawioną wstępną wersję planu odnowy, na podstawie zebranych przez TMK wniosków i oczekiwań, poddano konsultacji społecznej, wysłuchano opinii, dokonano korekt i uzupełnień

3. Podczas zebrania:

poprzez głosowanie, zebranie mieszkańców przyjęło do realizacji zgłoszone projekty.

Wybrano lidera (koordynatora) odnowy oraz grupę odnowy (kierowników projektów).

Lider odnowy:

koordynuje prace, gromadzi dokumenty (np. protokoły z zebrań i spotkań, notatki), rachunki potwierdzające poniesione wydatki itp.

UWAGA: projekty realizowane z udziałem gminy i UE koordynuje osoba wyznaczona przez gminę (gromadzi rachunki, rozlicza się z dotacji).

Kierownik projektu:

zajmuje się konkretnym projektem realizowanym najczęściej w ciągu krótkiego czasu.

4. Zebranie wiejskie przyjęło Plan Odnowy Miejscowości Krajenka na lata 2008 – 2015 i postanowiło skierować rekomendowany plan, za pośrednictwem Burmistrza Gminy i Miasta Krajenka, do Rady Miejskiej w Krajence celem zatwierdzenia.

5. Sołtys wsi i radny gminy pochodzący z Krajenki będą zabiegać u burmistrza i w radzie gminy o zatwierdzenie planu odnowy, zagwarantowanie w budżecie gminy środków na jego współrealizację oraz wyznaczenie koordynatora gminy do dalszych czynności (przygotowanie dokumentacji technicznej na projekty realizowane z udziałem gminy, przygotowanie wniosku o dotację, rozliczenie dotacji itd.).
6. Projekty z udziałem funduszy publicznych, w tym z UE, realizowane będą przez mieszkańców i gminę, jeśli projekty realizowane są z jej udziałem. Projekty bez dotacji realizowane będą przez mieszkańców na ich koszt.

Koordinatorami współuczestniczącymi w zarządzaniu w procesie wdrażania planu będą:

§	ze strony mieszkańców wsi	- Lider odnowy
§	ze strony Gminy	- Zastępca Burmistrza Gminy i Miasta Krajenka.

12. MONITOROWANIE, OCENA REALIZACJI,

AKTUALIZACJA I KOMUNIKACJA SPOŁECZNA

PLANU ODNOWY

12.1. System monitorowania

Dla społeczności wiejskiej sprawny monitoring jest najbardziej użyteczny, stanowi bowiem wskazówkę o postępie realizacji projektów, daje wiedzę czy zmiany następują zgodnie z założeniami planu odnowy, ułatwia podejmowanie decyzji co do wspomaganie realizacji planu, bądź korygowania jego założeń.

Osiąganie celów zapisanych w miejscowym planie odnowy sprawdzane będzie w ramach prowadzonego stałego monitoringu i poddawane ocenie mieszkańców podczas zebrania wiejskiego jeden raz w roku. Wnioski z oceny będą podstawą dokonania w planie odnowy ważniejszych korekt, zarówno w zakresie rzeczowym jak i finansowym.

12.2. Ocena, aktualizacja

Proces odnowy nie jest constans, lecz ma charakter dynamiczny. Dlatego musi być poddawany okresowej ocenie i aktualizacji.

W trybie sporządzania aktualizacji niezbędny jest udział społeczny pod przewodnictwem Lidera (koordynatora) i grupy odnowy.

W latach 2008 – 2015 ocena będzie dokonana trzykrotnie:

- ocena pierwsza (ex ante) przed zatwierdzeniem planu odnowy przez radę gminy,
- ocena realizacji planu odnowy na koniec 2010 roku
  - lider wraz z grupą odnowy przygotowują informację o realizacji planu (postępie prac, trudnościach) i na zebraniu wiejskim poprzez wspólną ocenę wypracują wnioski w sprawie ewentualnego skorygowania poczynań bądź założeń planu.

- ocena trzecia (ex post) po zakończeniu realizacji planu odnowy (przed upływem 2015 roku)
  - lider wraz z grupą odnowy przygotowują informację o realizacji planu (końcową) i jej skutkach, a na zebraniu wiejskim poprzez wspólną ocenę sformułują wnioski do następnych planów odnowy.

12.3. Komunikacja społeczna

Rada Sołecka wspólnie z Gminą zabiegać będzie o umieszczenie w lokalnej prasie, radiu i telewizji informacji o wykonywanych przez mieszkańców wsi pracach i realizowanych projektach. Przedmiotem informacji będą także zmiany wprowadzone do planu odnowy.

Urząd Gminy będzie prezentował pełną informację na swoich stronach internetowych. Projekty zrealizowane z udziałem środków Unii Europejskiej będą dodatkowo promowane przez umieszczenie tablic z informacjami, że projekty powstają dzięki pomocy UE, a po zakończeniu realizacji projektu umieści się na obiektach tablice pamiątkowe (zgodnie z unijnymi rozporządzeniami).

13. PROJEKT PRZEWIDZIANY DO WSPARCIA

W RAMACH PROW – DZIAŁANIE „ODNOWA I ROZWÓJ WSI”

13.1. Opis, cel, czas realizacji, uzasadnienie

Przedmiot projektu

Przedmiotem projektu planowanego do realizacji w ramach PROW – Działanie „Odnowa i rozwój wsi” będzie modernizacja stadionu miejskiego w Krajenke. Projekt będzie realizowany w dwóch etapach. W ramach przedsięwzięcia będą wykonane:

- . roboty budowlane : zasiek na śmieci ,ogrodzenie terenu, remont trybun, szata roślinna
- roboty elektryczne
- roboty budowlane – drogi, parkingi, chodniki
- remont budynku zaplecza sportowego

Czas realizacji

Planuje się realizację projektu w latach 2008 – 2010.

Cel projektu

Celem realizacji projektu jest **poprawa standardu i jakości życia**, czyli warunków materialnych i niematerialnych, w tym:

- zagospodarowanie przestrzeni publicznej dla celów rekreacji i uprawiania sportu
- stworzenie warunków do rozwoju kultury fizycznej na terenie gminy
- stworzenie miejsca organizacji sportowo-rekreacyjnych imprez masowych
- zapewnienie warunków do uprawiania sportu przez kluby sportowe
- poprawa zdrowotności dzieci i młodzieży

- wzrost atrakcyjności rekreacyjnej i turystycznej wsi oraz gminy
- promocja gminy

Uzasadnienie wyboru projektu

Wdrożenie projektu przyczyni się do uzyskania pozytywnych efektów w standardzie i jakości życia, co w poszczególnych sferach wyrazi się następująco:

Spolecznosc:

- zaspokojenie potrzeb spolecznych
- poprawa bezpieczenstwa publicznego
- dostepnosc przestrzeni publicznej dla niepełnosprawnych
- wzrost integracji spolecznosci gminy
- wzrost zainteresowania uprawianiem sportu

Przestrzen i srodowisko:

- zagospodarowanie przestrzeni z zachowaniem walorów srodowiska przyrodniczego
- ochrona sanitarna terenu
- poprawa estetyki poprzez uporządkowanie terenu.

Gospodarka:

- wzrost atrakcyjności miasta
- stworzenie warunków dla rozwoju aktywności gospodarczej.

Współfinansowanie projektu środkami unijnymi daje gwarancję jego realizacji, dotąd bowiem ograniczone możliwości finansowe Gminy i społeczności lokalnej stanowiły barierę dla podjęcia tak dużego wyzwania.

Tabela 8. Harmonogram rzeczowy i finansowy projektu przewidzianego do wsparcia w ramach PROW w latach 2008 – 2010

Numer projektu	Nazwa projektu i zadań realizowanych w ramach projektu	Termin realizacji projektu	Sposób wykonania	Koszt projektu i zadań brutto - w zł -	Z tego w latach			Uwagi
					2008	2009	2010	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.1.2.	Modernizacja stadionu miejskiego w Krajence	2008–2010		666 666		500 000	166 666	
	<u>Etap przygotowawczy</u> Prace przygotowawcze: - planistyczne i projektowe	2008	Gmina - systemem zleconym					
	<u>I etap</u> Prace realizacyjne: • roboty budowlane : zasiek na śmieci ,ogrodzenie terenu, remont trybun, szata roślinna	2009–2010	Gmina -systemem zleconym w drodze przetargu	340 000				
	• roboty elektryczne	2009-2010	Gmina -systemem zleconym w drodze przetargu	99 000				
	• roboty budowlane – drogi, parkingi, chodniki	2009-2010	Gmina -systemem zleconym w drodze przetargu	184 000				
	• Budowlana(remont zaplecza sportowego)	2009-2010	Gmina -systemem zleconym w drodze przetargu	43 666				

SPIS TABEL

	STRONA
Tabela 1. Uczestnicy zebrań wiejskich, którym powierzono działanie w procesie odnowy	6
Tabela 2. Ocena zasobów miejscowości przez społeczność lokalną	30
Tabela 3. Diagnoza aktualnej sytuacji miejscowości w opinii mieszkańców	32
Tabela 4. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości, w której będzie realizowana operacja – ANALIZA SWOT.....	36
Tabela 5. Wizja przyszłości miejscowości Krajenka	39
Tabela 6. Plan Odnowy Miejscowości Krajenka w latach 2008 – 2015 – Cele i projekty	43
Tabela 7. Szacunkowe koszty projektów w latach 2008 – 2015	51
Tabela 8. Harmonogram rzeczowy i finansowy projektu przewidzianego do wsparcia w ramach PROW w latach 2008 – 2010	60

SPIS RYSUNKÓW

	STRONA
Rysunek 1. Gmina i Miasto Krajenka –	10
Rysunek 2. Transwielkopolska Trasa Rowerowa	21

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

Załącznik nr 1	Uchwała nr 2/2008 Zebrania wiejskiego w Krajence z dnia 24 lipca 2008 roku w sprawie przyjęcia Planu Odnowy Miejscowości Krajenka na lata 2008 – 2015 i przekazania Burmistrzowi Gminy i Miasta Krajenka.
Załącznik nr 2	Lista obecności na spotkaniu lokalnej społeczności w dniu 05 lutego 2008 roku w miejscowości Krajenka w gminie Krajenka
Załącznik nr 3	Lista obecności na spotkaniu społeczności lokalnej w dniu 09 lipca 2008 roku w miejscowości Krajenka